

NOGOSTUPI - KOLIKO I KADA?

Izvršno vijeće SO Dugo Selo početkom mjeseca je razmotrilo i prihvatilo Program izgradnje komunalnih objekata za ovu godinu. Radi se zapravo o programu akcija Fonda za stambeno i komunalno gospodarstvo općine Dugo Selo, koji je prethodno prihvatio i njegov Upravni odbor. Ostvari li se taj program uredit će se spoj Saškovečke ulice, asfaltirati prilazi stambenim zgradama u Cobovićevoj ulici br. 32 i 34 te Veterinarskoj stanici, uredit će se uz park sjeverna strana Pavličeve ulice, te urediti građevinska zemljišta u Lenjinovoj ulici, a prema obvezi iz ugovora o prodaji zemljišta. Najveća akcija bi trebala biti izgradnja nogostupa od kina do crkve. Manji dio novaca ostavljen je i za pripomoć akcijama koje će organizirati pojedine ulice ili mjesne zajednice.

Prihvatanje tog programa bijaše praćeno širom raspravom o komunalnom izgledu Dugog Sela, za koji je rečeno da je više nego li nezadovoljavajući. Akcije se organiziraju povremeno, umjesto da su one stalne i neprekidne. Sadašnji izgled dugoselskog parka je zapravo sramotan za Dugo Selo. Park bi trebalo održavati i

uređivati kontinuirano, što bi i kod samih građana izazivalo respekt da ga i sami bolje čuvaju. U toku je rezidba grana i uredjenje drveća, no još u parku ima puno posla. Nekada se govorilo da ga uneređuje bivša JNA i gosti koji te vojnike posjećuju. Oni su otišli a njegov izgled je još gori. Tko ga sada uneređuje? Možda bi ipak bilo najdjelotvornije da se sa nekim privatnikom sklopi godišnji ugovor kojim bi on preuzeo obvezu da o njemu brine.

Birtov klanac je »problem sa dugom sjedrom bradom« za sjeverni dio dugoselskog naselja. Jedni ga čuvaju i čiste drugi ga još upornije i redovitije uneređuju svojim smećem. Klanac bi svakako trebalo zatrpati i od njega načiniti šetaliste.

Na sjednici je rečeno kako je Novo groblje, točnije njegova kanalizacija, također problem. Groblje ima uporabnu dozvolu, a nema riješenu odvodnju. Sva voda se cijedi u obližnji šumarak. Valjalo bi izgraditi kanalizaciju i priključiti je u AVNOJ-evu ulicu.

Kažimo još i to da Fond kani za svoje akcije tijekom ove godine utrošiti 17.300.000 dinara, mada su potrebe više-struko veće.

Raspelo u Preseki

Uskrs obnove

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Blagdan je to koji u sebi sažima sve bitne kršćanske poruke, sadržaje vjere simbole i njihova značenja, razotkrivajući njihovo svekoliko bogatstvo. Nema vjere i vjernika bez znanja o Uskrsu i razumijevanja poruka i značenja tog blagdana. Liturgija, kako ona koja prethodi samom Uskrsu, tako i ona toga blagdana izuzetno je bogata značenjima i porukama. U njoj je sakupljena i istaknuta cjelokupna tradicija Crkve, njena povijest i kulturno očitovanje.

Uskrsnuće se slavi noću. Te noći, ako ikada, vjernici treba da budu budni. Uskrs tijesno povezuje sve najbitnije činjenice života: od rađanja i krštenja, preko patnje i smrti na križu do uskrsnuća i vječnog života. Ta se sveza očituje nizom simbola i njihova značenja: svijetlost, voda kao izvor života, posljednja večera, križ — kao vrhunac ljudske pat-

nje, potonuća, poniženja, boli i smrti te uskrsnuće koje je pobjeda nad smrću, nad tamom i nad zlo.

Uskrs nas poziva na radost, na taj zapravo teško ostvarljiv stav prema životu. Uskrsna radost traži nesebičnost i čvrstu vjeru, to više što ta radost nije, na primjer, poput užitka karnevala, tog raspoloženja u kojem nastojimo zaboraviti mnoge stvari ili gledati na njih samo s njihove svjetlije strane. Uskrsna je radost kudikamo iskrenija. Ona se suočava s čitavom stvarnošću, uključujući i samu smrt, jer se ta radost zasniva na Isusovu životu s onu stranu smrti.

S tim mislima i željom da što potpunije osjete radost ovogodišnjeg Uskrsa i proniknu u značenja tog blagdana, svim vjernicima, čitateljima našeg glasila želimo:

Sretan Uskrs!

Slabo zanimanje za povoljan kredit

Zagrebačka banka, potpomognuta državom, dodjeljuje kredite pod povoljnim uvjetima, s ciljem unapređivanja poljoprivrede. Cilj toga je da se u ovim našim ratnim i poratnim vremenima osigura proizvodnja hrane. Kredit se može koristiti za kupnju 3 rasplodne junice, 5 krmača ili 15 ovaca. Uvjet za dobivanje kredita je da se radi o selekcioniranoj stoci, s matičnim brojem. A kredit se može koristiti i za sjetvu stočne hrane (kukuruz, djeteline, lucerne i sl.) za površinu od 4 hektara. To znači da visina kredita može doseći 250 tisuća dinara.

Uvjeti otplate kredita su: odgoda otplate na godinu dana. Kroz tih godinu dana obračunavaju se mjesečne kamate i plaćaju nakon godinu dana od dana dobivanja kredita. Mjesečna kamata kroz to vrijeme je 30% od redovite eskontne kamatne stope za taj mjesec. Glavnica se otplaćuje u deset polugodišnjih rata uz istu primjenu kamatne stope. To znači da prva rata glavnice dolazi na otplatu tek za jednu i po godinu. Sve u svemu radi se o vrlo povoljnom kreditu. A sve informacije mogu se dobiti u Za-

grebačkoj banci-poslovnica Dugo Selo. A sva pitanja u banci se rješavaju u toku jednog dana. Uzmite formulari, donesite predračun i bez čekanja se odmah sve rješava.

No, vezano s tim kreditima postoji i nešto posebno zanimljivo, pa čak i nerazumljivo. U susjednoj Zelini ljudi su »navalili« na te kredite i potrošili kvotu svoje banke za samo nekoliko dana. Istodobno u Dugom Selu, tijekom cijelog ožujka jedva da je potrošena polovina kvote. I što se sada događa? U dugoselskoj poslovnicu Zagrebačke banke zahtjeve podnose poljoprivrednici iz susjednih općina, umjesto da tu povoljnost ponajprije koriste naši sugrađani.

Kada se to vidi čovjeku se nameću pitanja: ili dugoselski poljoprivrednici nisu dovoljno informirani o tome ili su nešto manje sposobni i poslovni da uoče tu pogodnost. A da se radi o istinu povoljnom kreditu upozorava i činjenica da banka svoja kreditna sredstva danas plasira čak sa peterostruko većim kamatama. Našim poljoprivrednicima zato savjetujemo: požurite u dugoselsku poslovnicu Zagrebačke banke.

Svi prognani -evidentirani

U evidenciji prognanih i izbjeglih osoba u općinskom Centru za socijalni rad bilo je tijekom posljednjih nekoliko mjeseci upisano ukupno 2.100 osoba. No nikada ih u jednom trenutku nije toliko boravilo na dugoselskom području. Jedni su dolazili drugi odlazili, neki se vraćali svojim domovima, drugi su se selili iz mjesta u mjesto. S obzirom da je nastalo novo vrijeme u kojemu se započinje s normalizacijom života i povratkom na svoja ognjišta, gdje god je to i ikako moguće, Republički fond socijalne zaštite organizirao je precizno ustrojavanje evidencije prognanih i odbjeglih osoba, sve s ciljem da se ostvari povratak što većeg broja osoba, a i da se onemogućuje pojedinačni slučajevi zlouporabe izbjegličkog statusa. Taj popis je uspješno i efikasno obavljen i u Dugom Selu. Općinski centar socijalne skrbi je vodio posao, a organizirao ga je i proveo Općinski štab Civilne zaštite. U popisu je sudjelovalo 25 popisivača, uglavnom žena, pripadnika Civilne zaštite, raspoređenih po svim selima. Popisivači su tijekom deset dana, od 3. do 13. ožujka 1992. g. načinili uistinu veliki posao; to na odgovoran i savjestan način, tako da im Marija Belačić, direktorica općinskog Centra socijalne skrbi i javno zahvaljuje.

Popisom su dobiveni precizni podaci o broju prognanih i izbjeglih osoba u ovom trenutku na dugoselskom području. Radi se o broju od sedam stotina osoba, odnosno 310 obitelji, smještenih na 258 adresa, s time da su 63 osobe iz Vukovara smještene u motelu Ježevo. Svi su ti podaci i kompjutorski obrađeni. Podaci iz tog popisa koristit će se za izradu računa potreba za svaku obi-

telj, jer će negdje biti potrebna stalna, drugdje samo jednokratna, a negdje ta pomoć neće biti ni davana. Svaki slučaj će se, dakle, razmatrati pojedinačno.

Regionalni ured za prognanike u Zagrebu imenovao je u Dugom Selu svoj Odbor za prikupljanje i distribuciju pomoći, sastavljen od predstavnika općinskog Centra socijalne skrbi, općinskog Caritasa, općinskog Crvenog križa, Civilne zaštite i Izvršnog vijeća SO. Valja reći da taj Odbor radi i da unutar njega predstavnici navedenih tijela i organizacija ostvaruju visok stupanj suradnje i međusobnog ispomaganja.

Novost u tom radu je da se u dogovoru s Regionalnim uredom davanje pomoći u hrani i odjeći omogućiti i domaćem stanovništvu, kojemu je ta pomoć također potrebna, a često i neophodna. Stoga slijede akcije, zajedno s mjesnim zajednicama i lokalnim pučanstvom, kako u prikupljanju tako i u distribuciji pomoći takvim našim sugrađanima.

Općinski Centar socijalne skrbi od svog Ministarstva kojemu je predloženo dobiva podatke o mjestima i selima čiji žitelji imaju pravo na status prognanika i izbjeglice. S obzirom na skoriji odlazak Jugovojске pretpostavlja se da će već uskoro i znatan broj prognanika na dugoselskom području polako gubiti svoj izbjeglički status.

Iskoristili smo razgovor sa Marijom Belačić, direktoricom Centra da bi je upitali ima li saznanja o tome da su i neki naši sumještani otišli u Njemačku »glumiti« izbjeglice i tražiti pomoć. Direktorica nam je uskratila to saznanje rekavši da ona osobno nema uvida u ni jedan takav slučaj. A ako je to netko možda tako i učinio neka njemu bude na sramotu.

Osnovan dugoselski Savez seljaka

U Dugom Selu je 29. veljače 1992. godine održana osnivačka Skupština Saveza seljaka Hrvatske — Općinskog odbora Dugo Selo, u nazočnosti 54 člana Saveza i gostiju iz Republike i naše općine.

Izabran je Upravni odbor od 15 članova u slijedećem sastavu: Đuro Šimunac, Stjepan Pisk, Đuro Vranić, Marijan Galenić, Krno Antoljak, Marijan Hajtek, Boris Mahać, Mladen Slavić, Josip Šotić, Stjepan Ferencak, Veselko Đurkan, Stjepan Kašnjar, Ivica Hajdina, Ivan Balija, Štefica Brbot, zatim Nadzorni odbor u sastavu: Ovetko Štaba, Stjepan Čizmek, Ivan Klarić. Za predsjednika Upravnog odbora izabran je Veselko Đurkan, a za podpredsjednike: Boris Mahać, Krno Antoljak, Mladen Slavić i Ivica Hajdina. Za tajnika je izabrana Štefica Brbot. Za člana u Skupštinu Saveza seljaka Hrvatske izabran je VESELKO ĐURKAN. Usvojen je Plan rada Općinskog odbora Saveza seljaka Dugo Selo. U diskusiji najviše se raspravljalo o KREDITIMA za obnovu matičnog stada i proizvodnju stočne hrane, obnavljanju rada Seleksijske službe, o nabavi repromaterijala po povoljnim uvjetima te disparitetu cijena poljoprivrednih proizvoda.

Općinski odbor Saveza seljaka Dugo Selo trenutno broji 115 članova, te pozivamo sve zainteresirane da se učlane i doprinesu ostvarenju programskih ciljeva Saveza seljaka Hrvatske.

OPĆINSKI ODBOR SAVEZA SELJAKA DUGO SELO

dugo-
u tije-
li biv-
SDK.
jeljak.

kori-
uđuje
itanje
e koje
U no-
evno.
oku-
novca
uru, a
selska

atnije
i op-
učili-
spor.
n pro-
a ise-

m na-
staje i
še op-
dosta
ja reći
tri go-
jne za

služba
selsko

tisuću
redeni
veučići

nčano
rad na

nju

re
ne

noći ne-
kratkog
mjestu
h je bilo
i prosje-
u dvije,
i snažni
dorama,
iz ruku,
ovu čvr-
o pri toj
sa stra-
jaše ulu-
razruše-
ki djelić
odan za

žardinje-
nog go-
avio, ot-
da nje-
amo će
d našeg
vandali-

ednik),

njević,
Zečić.

dina-
Selo
ka.

PRETVORBA DRUŠTVENIH PODUZEĆA

AKTUALNA
TEMA

Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća objavljen je u Narodnim novinama broj 19/91 od 23. travnja 1991 godine, te stupio na snagu 26. travnja 1991. godine, s posebnom napomenom odredbe da se pretvorba provede do 30. lipnja 1992 godine. Po svemu dosadašnjem može se zaključiti da neće biti produženja roka za podnošenje zahtjeva za pretvorbu društvenih poduzeća. Prema tome, ovaj rok do 30. lipnja 1992. godine je strogo određen, što znači da poduzeća do tada mogu samo izabrati način pretvorbe i podnijeti zahtjev Agenciji Republike Hrvatske.

Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća ima osnovni zadatak da društvena poduzeća dobiju svoje vlasnike, što znači da se poduzeća u društvenom vlasništvu pretvorbe u poduzeća u kojima se zna vlasnik, odnosno vlasnici. Kod pretvorbe poduzeća postoji više načina pretvorbe, u: - dioničko društvo, ili društvo s ograničenom odgovornošću. Svako poduzeće prije pretvorbe treba načiniti procjenu vrijednosti sveukupne imovine s kojim poduzeće do sada raspolaže.

Postupak pretvorbe poduzeća pokreće organ upravljanja. Zavisno kako je taj organ upravljanja organiziran. Odlukom o pretvorbi organ upravljanja određuje u koji se tip društva pretvara poduzeće tj. da li u dioničko društvo ili pak u društvo s ograničenom odgovornošću. Ako se radi o pretvorbi poduzeća u dioničko društvo, ta odluka treba sadržavati sve što traži član 82. Zakona o poduzećima i član 20. Zakona o vrijednosnim papirima. U slučaju pretvorbe u društvo s ograničenom odgovornošću takova odluka treba sadržavati sve što traži član 82. Zakona o poduzećima i drugi propisi koji su vezani za ovaj tip društva.

Uz odluku organa upravljanja o pretvorbi poduzeća treba dostaviti i ostalu dokumentaciju koja je određena u članu 11. Zakona o pretvorbi poduzeća, a to su:

1. Program pretvorbe poduzeća koji sadrži podatke o načinu pretvorbe i pojedinosti kako se ona provodi,
2. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske da je godišnji obračun za proteklu godinu iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima,
3. Podatke o proizvodnim, tehnološko-tehničkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima poduzeća, tržišnom položaju poduzeća i ocjeni boniteta poduzeća,

4. Razvojni program poduzeća,
5. Podatke i dokaze o pravu korištenja nekretninama,
6. Izvod iz Sudskog registra,
7. Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća.

Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća sadrži knjigovodstvenu i procijenjenu vrijednost poduzeća.

Ako Agencija Republike Hrvatske ocijeni da postoji nedostatak u dokumentaciji uz zahtjev, ona može tražiti i nadopunu dokumenata koji nedostaju ili su manjkavi.

U postupku Agencija Republike Hrvatske kao upravni organ ocjenjuje:

- Zakonitost predložene pretvorbe,
- Vrijednost procjene poduzeća.

Agencija svoju suglasnost na predloženi zahtjev poduzeća donosi u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za pretvorbu.

Nakon što Agencija donese rješenje o suglasnosti na predloženi način pretvorbe, poduzeće može započeti s praktičnom realizacijom postupka pretvorbe u skladu s Odlukom o pretvorbi i Programom pretvorbe poduzeća. U ovoj fazi postupka u poduzeću se poduzimaju sve radnje kao što su napr. raspisivanje prvog kruga za upis dionica, odnosno uloga ili daljnjih krugova, održavanje osnivačke skupštine ili konstituiranje Upravnog odbora, ukoliko je tako propisano Odlukom o pretvorbi, pa i druge radnje koje treba provesti u cilju konačne pretvorbe poduzeća u dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Posljednja faza postupka pretvorbe poduzeća u društvo je priprema za upis u Sudski registar društva, kojim se završava postupak pretvorbe.

Upis u Sudski registar društva propisan je u članu 15. Uredbe o upisu u Sudski registar.

Uz prijavu za upis u Sudski registar dioničkog društva ili drugi oblik društva treba priložiti slijedeću dokumentaciju:

- Odluku o pretvorbi i suglasnost Agencije,
- Potvrdu banke o uplati dioničkog kapitala,
- Odluka o imenovanju direktora ili v.d. dužnosti, i
- Ovjereni potpis osoba ovlaštenih za zastupanje.

Prema odredbi člana 16. Uredbe, uz prijavu za upis u Sudski registar Društva s ograničenom odgovornošću treba priložiti:

- Odluku o pretvorbi i suglasnost Agencije,
- Potvrdu o uplati uloženoj kapitala,
- Odluku o imenovanju direktora ili v.d. dužnosti
- Ovjereni potpis osoba ovlaštenih za zastupanje.

O zahtjevu za upis u Sudski registar odlučuje OPS nadležan prema mjestu sjedišta poduzeća a prema propisima i pravilima vanparničnog postupka.

Upisom u Sudski registar društva, društvo i pravno počinje postojati kao društvo kapitala s tim da se ovdje radi o stvaranju novog privrednog subjekta, već se uspostavljuje vlasničko - pravna ovlaštenja na bivšem poduzeću kao cjelinom sada u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću, pa se na taj način posredno mijenja i vlasnički režim nad sredstvima za proizvodnju tj. imovinskoj masi bivšeg poduzeća.

To nastalo društvo je univerzalni pravni sljedbenik bivšeg poduzeća u pogledu svih prava i obaveza u pravnom prometu prema trećim osobama.

Osobe koje mogu steći vlasništvo nad poduzećem u postupku pretvorbe točno je određeno u članu 5. Zakona o pretvorbi poduzeća.

Pretvorbom vlasništva nad poduzećem mogu steći:

1. Zaposleni i ranije zaposleni u poduzeću i u složenom obliku društva, odnosno organiziranja u koje je poduzeće udruženo uz osnovni popust od 20% i dodatni od 1% za svaku godinu radnog staža,

2. Zaposleni u pravnim osobama koje rade sredstvima u društvenom vlasništvu koje po Zakonu ne podliježe pretvorbi i u pravnim osobama u državnom vlasništvu, te zaposleni u organima državne vlasti i u njima odgovarajućim organima pod istim uvjetima kao i zaposleni u poduzeću,

3. Osobe koje bez prava na po-

put kupe cijelo ili idealni dio poduzeća,

4. Ulagači čiji se dotadašnji uloženi pretvaraju u dionice ili udio u poduzeću ili pak uloženi kapital u poduzeće,

5. Vjerovnici čija se potraživanja pretvore u dionice ili udio u poduzeće,

6. Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske, Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske,

7. Hrvatski fond za razvoj i
8. Nekadašnji vlasnici kojima Hrvatski fond za razvoj prenese dionice ili udio na ime naknade za ono što im je oduzeto nakon 15. svibnja 1945. godine.

U članu 19. Zakona o pretvorbi poduzeća određeno je da osobama iz člana 5. stav. 1. toč. 1 i 2. Zakona može se uz popust prodati najviše 50% vrijednosti poduzeća, s tim da svaka od njih može kupiti dionice uz popust najviše u nominalnoj vrijednosti do dionarske protuvrijednosti od 20.000 DM obračunate po tečaju.

U članu 20. istog Zakona programom pretvorbe može se predvidjeti da kod prodaje poduzeća osobe iz člana 5. stav. 1. točka 1. i 2. ovog Zakona otplaćuje dionice u obrocima. Ako kupac otplaćuje dionice u obrocima dužan je svoje obaveze ispuniti najkasnije u roku od 5 godina nakon sklapanja ugovora o prodaji dionica.

Ako se dionice otplaćuju u obrocima Hrvatski fond za razvoj dužan je godišnje revalorizirati vrijednost neotkupljenog dijela dionica u skladu s porastom cijena na malo.

Ne uplati li imalac dionica njihovu vrijednost u cjelini i u roku određenom u Programu pretvorbe, gubi pravo na onaj dio dionica vrijednosti koji nije platio i odgovarajući dio popusta.

Imalac dionica stiče pravo na udio u dobiti poduzeća srazmjerno uplaćenom dijelu vrijednosti tih dionica, uvećanu za razmjerni iznos odobrenog popusta.

Imalac dionica stiče pravo na sudjelovanje u upravljanju poduzećem razmjerno nominalnoj vrijednosti tih dionica. Poslove vezane uz otplatu dionica u obrocima Hrvatski fond za razvoj može povjeriti i poslovnoj banci.

Za pripreme Odluke o pretvorbi vlasništva u poduzeće potrebno je da organ upravljanja osnuje radnu grupu za pretvorbu poduzeća. Zadatak ove grupe je da organizira i pripremi sve predradnje koje se traže Zakonom za pretvorbu poduzeća.

Posebno treba napomenuti da pretvorba društvenih poduzeća nema nikakvih povezanosti s radnim odnosima. Ako je radnik dioničar može u isto vrijeme biti i u radnom odnosu u istoj firmi. Ali može biti dioničar koji je samo udružio kapital u firmu i na koncu godine ima pravo na svoj dio u raspodjeli ostvarene dobiti.

Ovo je samo mala informacija koja može poslužiti radnim ljudima kao putokaz za pokretanje pretvorbe društvenog poduzeća. Poznato je da mnogi radnici u poduzećima nemaju pojma o njihovim pravima i obavezama iz Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, pa smatram da će ovaj napis pokrenuti radne ljude na ostvarivanje svojih prava.

Ignac Ivančan, dipl. oec.

Piše: prof. Ivan Pandžić

Podlistak

Svjetlo i sjene

Sjena je uspavano svjetlo; svjetlo što sniva o noći (Matoš).
Danas, potkraj dvadesetog stoljeća, kada je hrvatska povijest iskušala sve svoje zanose i klonuća, sluti se suma njezine duhovnosti, koja je obilna kao bogata žetva.

Od svojega dolaska u ove lijepe krajeve, Hrvati su primili kršćansku vjeru, zavjetovali se namjesniku sv. Petra da nikada neće provaljivati u tuđe zemlje, što su i održali do danas, riječju: živjeli su u ozračju božanske karizme. Onda su počela bespuća. Pred hrvatskim narodom ispriječila se povijesha pustinja. Ulaskom u Jugoslaviju, prvu i drugu, hrvatski narod prikračevao je za Europu. Očito je nedostajao Mojsije. Veliki Kranjčević, boraveći u Livnu kao učitelj, na vijest da je Otac Domovine - dr. Ante STARČEVIĆ - posljeditelj put govorio u Hrvatskom saboru, zaburario je svojom velebnom pjesmom MOJSIJE. Bilo je to gotovo prije 100 godina: 1893. A pjesnik vapije i kaže: IZVEDI NAROD MOJ, O GOSPODE...

A kako je Mojsije, čitaj Starčević, već bio iznemogao, iscrpljen bitkama za svoju samostalnu Hrvatsku, svemoćni Jahve izrijetkom ga upozorava: posumnjaš li u svoju sudbu nacionalnog vođe, taj sjaj od ideala, ta vječna vatra, crna bit će smrt, mrijeti ti ćeš kada počneš sam u ideale svoje sumnjati.

Jer je posumnjao, Mojsije je odista i pao. Tako svjedoči Biblija. Dvije slične povijesti, gotovo istovjetne, hrvatska i židovska, bilježe svoj put pod okriljem nebeske karizme. Temeljna misao Izraela glasi: Bog Sinaja nije bog filozofa; on je Gospodar Povijesti. Poštujući Božji zakon kao natpovijesnu kategoriju, čovjek može dospjeti do punine svoje sličnosti s Bogom.

Na počecima hrvatske duhovnosti lebdil lik nebeskog ugodnika b. Augustina Kažotića (1260-1323). Jer je rođen u plemenu POTLAČENIH, Mojsije je morao moliti Gospoda da njegov narod postane povijesnim i slobodnim. Među svim moliteljima ističe se Mojsije kao pralik Krista. Molitva ujezgruje čovjeka u najprisniji odnos s Bogom. Ona je intima koja razblazuje sve gorčine napaćenog i potlačanog puka. Ako je Mojsije pralik Krista, onda je Kažotić pralik Mojsija. Obojica su, međutim, NALIK na »grm što gori ali ne dogorijeva«.

Mi Hrvati, kao katolici i baštinici nebeskog svjetla, ne smijemo zadržemati i tako omogućiti sjeni da razastre nad nas svoju noć. Budimo vazda grm što ne dogorijeva. Tek smo izišli iz partijskih katakomba a već se nad nas nadivilo velikosrpsko bezumlje i stjeralo nas u podzemna skloništa. Međutim, srećom, nismo posustali: palili smo prigušena svjetla i molili se biblijskom Bogu. ON JE ONAJ KOJI JEST!

Bl. Augustin Kažotić, koji će uskoro, ufajmo se, biti proglašen svetim, nikada u sebi nije ugasio svjetlo nebeske ljubavi. I kada ga je inovjerni Saracen udario motkom po glavi dok je propovijedao, Blaženik je izvio usrdnu molitvu nebu za obraćenje inovjernika. Postao je tako simbolom hrvatske ljubavi i patnje, a kao prvi hrvatski doktor filozofije i teologije s pariške Sorbonne, utkao se u naše svijesti kao pokazatelj umnih i moralnih potencijala hrvatskoga puka. Njegovo životno načelo bješe: »Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima«. A hodao je našim tlima čineći dobro.

Makar se samo duhovnošću ne možemo suprotstaviti bezumlju s istoka koje nadire na nas, možemo se barem top mržnji i ljubomori oprijeti svjetlom koje će obasjati njihovu beskraju tamu. Bar malo! A mi smo navikli i pod trnovom krunom kraljevati.

Poziv za povrat vojnog materijala

Budimo razumni!

Mnogi naši sugrađani posjeduju razna streljiva i eksplozivna sredstva. Živjeli smo i još uvijek živimo u ratu. Podrijetlo toga i način na koji je to dospjelo u ruke građana, u njihove stanove i domove - različit je od slučaja do slučaja. No najveći dio toga potječe iz osvojenih vojnih skladišta ili je neposredno s ratišta donijet u Dugo Selo. Procjenjuje se da se, ukupno uzevši, radi o znatnijoj količini vojnog materijala. Stanovi, kuće i dvorista su sigurno najneprijemljivija mjesta za njegovo spremanje ili pak čuvanje, jer se radi o opasnim i rizičnim materijalima koji traže posebne mjere opreza pri čuvanju.

Zbog toga je i posjedovanje tih materijala kažnjivo djelo. Policijska stanica Dugo Selo poziva sve naše građane da streljivo i druge eksplozivne materijale predaju u Policijsku stanicu Dugo Selo. Sve što je tu zaprimljeno predaje se Hrvatskoj vojsci. Građanin koji je to donio dobiva potvrdu o predaji i protiv njega se neće provoditi nikakve mjere, ni istražne ni kaznene.

U toku je demobilizacija. Pretpostavlja se da su znatnu količinu streljiva i eksplozivnog materijala naši vojnici, kao pripadnici Hrvatske vojske, donijeli s ratišta i da je posjeduju u svojim kućama. Demobilizacijom oni postaju jednakopravni građani, a njihovo držanje streljiva se smatra ilegalnim posjedovanjem. Policija ima zadatak da otkriva i uzima te kažnjivo ilegalno posjedovanje streljiva i oružja.

Policijska stanica poziva sve naše građane, bivše vojske i njihove obitelji da u interesu vlastite sigurnosti pohrane i donesu te materijale u Policijsku stanicu. Bude li potrebno hrvatski građani lako će moći ponovo doći u njihov posjed. Budimo razumni.

RUGVIČANI VLASNICI SVOG DOMA

Znatan broj društvenih domova na dugoselskom području nije u formalnom vlasništvu mjesnih zajednica na čijem se području nalazi. Njihov formalni vlasnik, u većini slučajeva je ili Skupština općine ili PZ Gornja Posavina. To je tako bez obzira na činjenicu da su sami seljani svojim rukama sve njih gradili, pripomažući tu gradnju i svojim novčanim priložima. Kako se pitanje vlasništva posvećuje sve veća pozornost u našoj javnosti ono se sve više pokreće i u našim mjesnim zajednicama.

MZ Rugvica je od Skupštine općine zatražila da joj se bez naknade ustupi vlasništvo nad njihovim društvenim domom. U pretežnom dijelu te zgrade je rugvički MZ i u njenom posjedu. Izvršno vijeće je podržalo taj zahtjev i proslijedilo Skupštini na donošenje same odluke.

Valja također reći da su ti naši dugoselski društveni domovi u većini slučajeva slabo zbrinuti, da se slabo održavaju, a neki i da propadaju. Vjeruje se da će mjesne zajednice, budu li njihovi formalni vlasnici, prema njima se odnositi sa više brige.

Položaj na grad ložaju F nosu i priznan veoma no nika kivanje, ce se to Sabora red ovo je odluk punije i potražil rislavoz zastupn kom O Dugo S

Prediz stranke bijedila Selu, bio sastav i su dvije godilo.

Progr HDZ du žan duc HDZ-a kampan Selo buc le - gra ostvarilo usmjere a Dugo predlag skom st balo je 2 najprije što je i ština op takvu i Skupštin odluku i inicijati se sa t usvoji je to do sa no. Bud publike posebne stvo ure da se dc

Ra: cor

L

r

C

Prij vrti

Sarr stiti dij gotov tražen prosto nas je željno kog n vrtički teljca govar: Sto ma s: Kap od čer ci da j ce. S: Rasko sja sil rata u tičke c zbog bez p djeca naše

KADA U ZAGREBU?

Borislav Zorić

Položaj Dugog Sela u odnosu na grad Zagreb najbližiji je položaju Republike Hrvatske u odnosu na njeno međunarodno priznanje. Događaj i rasplet su veoma izvjesni, gotovo sigurni – no nikako da se to dogodi. Očekivanje, pače i najava, bijaše da će se to dogoditi na zasjedanju Sabora u ožujku. No u dnevni red ovomjesečnog zasjedanja nije odluka o tome uvrštena. Potpunije saznanje o svemu tome potražili smo u razgovoru s Borislavom Zorićem, dugoselskim zastupnikom u Saboru i čelnikom Općinskog odbora HDZ Dugo Selo.

Predizborno obećanje HDZ-a, stranke koja je neporecivo pobijedila u izbornoj trci u Dugom Selu, bio je ulazak naše općine u sastav grada Zagreba. Prošle su dvije godine a to se nije dogodilo. Zašto?

Program Općinskog odbora HDZ Dugo Selo, kao njegov važan dio, te gradskog odbora HDZ-a Zagreb u predizbornoj kampanji bio je da općina Dugo Selo bude sastavni dio metropole – grada Zagreba. Da bi se to ostvarilo nije dostatno samo usmjerenje i opredjeljenje HDZ-a Dugo Selo, jer mi smo samo predlagali. Znači samim dolaskom stranke HDZ na vlast trebalo je započeti postupak, a to je najprije rasprava o prijedlogu, što je i učinjeno. Zatim je Skupština općine Dugo Selo usvojila takvu odluku i zatražila od Skupštine Grada Zagreba da tu odluku stavi na dnevni red kao inicijativu općine Dugo Selo, da se sa tom inicijativom složi i usvoji je većinom glasova. Sve je to do sada učinjeno i sve usvojeno. Budući da je po Ustavu Republike Hrvatske Grad Zagreb posebna cjelina, čije se ustrojstvo uređuje zakonom, sad treba da se donese zakon o Gradu Za-

grebu. Time su onda ispunjeni svi uvjeti da općina Dugo Selo uđe u sastav Zagreba. Opet se vraćam na odredbe Ustava koji kaže da zakone predlaže Vlada Republike Hrvatske ili zastupnik ili grupa zastupnika. To znači da će nadležno ministarstvo Uprave i pravosuđa predložiti Zakon o ustrojstvu grada Zagreba i dati ga na Sabor. Kad on bude usvojen na Saboru Zakon o Gradu Zagrebu će odrediti koji će teritorij sačinjavati Grad Zagreb, a tu će se onda naći i općina Dugo Selo. U tom Zakonu o Gradu Zagrebu bit će ukinuta i općina Dugo Selo i pripojena gradu koji će biti jedna cjelina. Samo pak ustrojstvo Grada Zagreba bit će uređeno Statutom grada Zagreba. Znači da je postupak vrlo kompliciran i dosta dug. Ja očekujem da će to biti tek onda kad se donese Zakon o državnoj upravi i lokalnoj samoupravi a zatim i Zakon o županijama i nižim jedinicama lokalne uprave u svim županijama, a i u Gradu Zagrebu. Tako da će vjerojatno sadašnje područje općine Dugo Selo biti riješeno kao i područje Samobora, Zaprešića, Velike Gorice i Sesveta.

Na svim ispisima općina po županijama Dugo Selo nigdje nije posebno uvršteno. Kao da je ulazak Dugog Sela u grad Zagreb bila već gotova stvar.

Odluka o županijama je odgođena, čini se, za mirnija vremena. Sama pak odluka o ulasku Dugog Sela u sastav Grada može biti donijeta i bez obzira na uspostavu županijskog ustrojstva, na način na koji je to ne tako davno učinjeno i sa Sesvetama. Zašto Sabor odgađa donošenje odluke u tom smislu, kada je to od njega zatražila svojom inicijativom i Skupština grada?

Općina Dugo Selo, odnosno njen zastupnik, može predložiti

Dugo Selo čeka svoje »metropolsko« priznanje. Koliko još vremena?

posebni Zakon o ukidanju općine Dugo Selo i spajanje sa gradom Zagrebom. Dakako da se sa tim mora složiti Vlada Republike Hrvatske i Skupština grada Zagreba. Osobno smatram da je u ovom trenutku nepotrebno nešto nametati preko reda i na silu. Bojim se da to ne bi ni prošlo, jer tako može dati i općina Zelina, Jastrebarsko, pa će se sve skupa iskomplikirati i za nas i za grad Zagreb. Procjenjujem da bi u sadašnjem trenutku jedan takav postupak pun nepotrebne nestrpljivosti i nervoze mogao kod dijela zastupnika izazvati i protivljenje.

Postoji i gledanje da u Hrvatskoj postoje moćni pojedinci koji Dugo Selo žele uključiti u neku prigrorsku zajednicu ili županiju, zajedno s Vrbovcem, Ivanićem, Zelinom, a možda i Velikom Goricom, te da oni rade protiv ulaska naše općine u sastav Grada. Koliko je to važno, odnosno može biti presudno u ovom trenutku?

Ja mislim da u našoj općini postoje pojedinci, za koje mislim da igraju podzemnu igru. Oni ne govore javno za što se zapravo zalažu, bez obzira na činjenicu da zbog svog stava i mišljenja nitko ne snosi nikakve posljedice. Primjer toga je i jedan pamflet gurnut jednom vječniku u Skupštini grada, kojega su i sami vijećnici odmah prepoznali kao prizemnog i vrlo čudnog. Što se tiče moćnih pojedinaca na razini Republike mislim da takvih nema. Zastupnici općina Zelina, Vrbovec i Ivanić Grad su mišljenja da bi se mogla formirati županija od ove tri općine i općine Dugo Selo, ali ja ih razu-

mijem, jer sada po ovom prijedlogu pripadaju: Zelina županiji Krapina, Vrbovec županiji Bjelovar, a Ivanić Grad županiji Sisak. No ako županija treba biti ono što Ustav izriče onda općina Dugo Selo treba biti u sklopu grada Zagreba.

U čemu je po Vašem sudu značajnost tog koraka ulaska Dugog Sela u sastav Grada?

Značajnost je očigledna u tome što je to logični slijed događaja i što je Zagreb svojim širenjem Dugo Selo učinio svojim predgrađem, svojim rubnim područjem. Naime, trebalo bi mnogo prostora, da bi se objasnile sve činjenice. Navest ću samo neke: općina Dugo Selo je vezana za Zagreb sa 80% svojih životnih, radnih i komunalnih problema. Otprilike oko tri i pol tisuće radnika i službenika rade u Zagrebu, djeca u srednju školu idu u Zagreb u cijelosti, jer mi nemamo srednje škole. Prijevoz sa posla, na radno mjesto, kao i učenika srednjih škola u školu i kući, obavlja se autobusima ZET-a. Mi jednostavno ne možemo dobiti autobus za Lupoglav, Prečec, te Ostrnu, Leprovicu, zatim za Oborovo ako nismo u sastavu Zagreba, jer ako smo u sastavu Grada onda se to može riješiti. Isto to vrijedi i kada je riječ o gradskoj željeznici, koja već funkcionira pokusno, a ide se na to da ona uđe u holding sa ZET-om. Ne može Dugo Selo voditi politiku da koristi blagodati Grada i da nije u njegovom sastavu i sastavu. Što se tiče komunalnog sistema tu je također situacija slična. Naš dugoselski vodovod je produžetak gradskog vodovoda. No istu vodu građani

Zagreba danas plaćaju upola jeftinije od građana Dugog Sela. Ista je stvar i sa plinom, komunalnom naknadom i sl. Dugo Selo ništa ne gubi što se tiče uprave, jer će sadašnja općinska uprava biti ured grada odnosno ured državne uprave. Što se tiče investicija u komunalne objekte, ceste, vodovod, plinovod, parkove i izgradnju raznih drugih objekata tu ćemo samo dobiti jer su fondovi grada jako bogati u odnosu na naše fondove. Naš općinski Fond za komunalnu djelatnost je istinski siromašan. Izgradnja tih objekata sigurno će ići planski na svim dijelovima grada. Grad Zagreb je zainteresiran za naše područje zbog pristaništa u Rugvici na Savi te zbog velikih površina plodne zemlje Božjakovina – Crneč polje. Grad Zagreb treba brinuti o svojoj opskrbi, a tu je i Mipel – proizvođač brašna i kruha i sl.

Izrekli ste svoja uvjerenja da će Dugo Selo sigurno i formalno postati sastavni dio Grada sa statusom istim kao i Sesvete. Koliko ste uvjereni da će se predizborno obećanje dugoselskog HDZ-a ostvariti do narednih izbora?

Mislim da neće biti sporno da li će općina Dugo Selo postati dio grada Zagreba jer to je program HDZ koja ima većinu i u Skupštini grada Zagreba i u Saboru. Kada će se to točno dogoditi? U ovom trenutku ne mogu reći dan i mjesec, ali će biti brzo, jer što HDZ obeća to i izvrši, jer HDZ nikad neće iznevjeriti, ali građani moraju shvatiti da su želje jedno a mogućnosti i stvarnost, kao i potrebno vrijeme – drugo.

Razgovor sa Ljiljanom Buhač, ravnateljicom dugoselskog dječjeg vrtića

Djeca mogu doći

Ljiljana Buhač

Prijedlog i poziv roditeljima: upišite djecu u vrtić

Samo prije dvije godine unatrag smjestiti dijete u dugoselski vrtić smatrano je gotovo privilegijom. Da bi se udovoljilo traženjima roditelja bili su iznajmljivani i prostori izvan same vrtićke zgrade. Danas je situacija bitno drugačija. Vrtić željno očekuje svako novo dijete, svakog novog mališana. U međuvremenu vrtićkim kolektivom upravlja i nova ravnateljica Ljiljana Buhač. S njom smo i razgovarali:

Što se to zapravo dogodilo da nema sada dovoljno djece u vrtiću?

Kapacitet vrtića je devet grupa djece, od čega dvije grupe su jasličke, što znači da je mogućnost prihvata oko 250 djece. Sada u vrtić dolazi oko 150 djece. Razlog tome je u prvom redu ekonomska situacija, koja je zapravo posljedica rata u Hrvatskoj. Većina očeva djece vrtićke dobi je mobilizirana. Neke majke su zbog rata trajno ili privremeno ostale bez posla. U svim takvim slučajevima djeca su ispisivana iz vrtića. Pedesetak naše djece je prošle godine napustilo i

vrtić i Dugo Selo. Bila su to djeca oficira bivše JNA. Svjedočanstvo o časti tih ljudi je neplaćeni dug za pruženu uslugu njihovoj djeci u visini od gotovo sto tisuća dinara. Normalizacijom rada naših poduzeća očekujemo da će i naše grupe biti popunjene. Djeca koja koriste vrtić u svakom su slučaju u prednosti. Dugo Selo ima lijep i prostran vrtić, suvremeno uređen i naskroz primjeren djeci, njihovoj igri i pripremi za radostan i kreativan život.

O tome sa mnogo mara i predanošću skrbe i naše tete odgajateljice. U svakom slučaju, pa i u odnosu na obitelji gdje su bilo roditelji ili bake stalno s djecom, u znatnoj su prednosti djeca koja pohađaju vrtić. Mogućnosti i poticaji za sudjelovanje u igri, sakupljanje određenih znanja i puna podrška dječjoj mašti u vrtiću su neusporedivo prisutniji. Izbor vrtićkih igračaka je trenutno uistinu velik.

Vjerojatno takav nikada ranije nije bio. Nedavno je stigao iz inozemstva pun ka-

Maškare u vrtiću

mion igračaka, što će zadovoljiti vrtićke potrebe za narednih nekoliko godina. Od zagrebačke tvornice olovaka nedavno smo dobili također poveću količinu olovaka i flomastera. Prema iskazanim sklonostima djece, za vrijeme njihovog boravka u vrtiću organiziramo, primjerenim njima, likovne, glazbene, dramske i plesne radionice. U vrtiću se svečano obilježavaju blagdani: Sv. Nikola, Božić, Uskrs; fašnik, dolazak jeseni, zima. Evo za posljednji fašnik svako vrtićko dijete dobilo je uz krafne i mali poklonić. Imamo i male zidne novine s događajima u vrtiću.

Djeca su također pod našom stalnom zdravstvenom skrbi. Mislim, također, da sam ulazak u vrtić i njegov unutarnji izgled očituje da je sve tu samo djeci podređeno.

Kolika je trenutna cijena vrtića, odnosno kolika je ekonomska cijena boravka djeteta u vrtiću?

Upravo od 1. ožujka smo bili prisiljeni povećati participaciju roditelja u cijeni boravka djeteta u vrtiću. Nova i sadašnja cijena je od tisuću do 2.224 dinara, a što se utvrđuje na temelju posebne skale u kojoj presudnu ulogu ima veličina prihoda obitelji, odnosno njena brojnost. No valja također reći da roditelji svojim plaćanjem sudjeluju tek sa petinom ekonomske cijene smještaja djeteta u vrtiću.

Što je sa malom školom u Dugom Selu i Božjakovini?

Vrtić je pozvao roditelje da upišu svoju djecu, koja će u rujnu krenuti u prvi razred, da prijave svoju djecu za tu svo-

jevrsnu pripremu za školu. U Dugom Selu imamo dvije grupe sa 64 djece, koja dolaze dva puta tjedno po dva i po sata. U Božjakovini nismo ni započeli, jer nam se nije prijavilo djece ni za polovinu jedne grupe, pa tamo s time nismo ni započeli. Valja reći da je to sve potpunoma besplatno i da to vode naši odgajatelji.

S obzirom na slobodna mjesta u vrtiću možemo li pozvati naše sugrađane da upišu svoju djecu u vrtić?

Ja za to također koristim ovaj razgovor. Pozivam roditelje sa djecom u vrtićkoj dobi da ih za njihovo dobro upišu i dovode u vrtić. Ostalo je naša briga. S onime što mi radimo i kako djecu skrbimo mogu biti upoznati i sami roditelji. Kada je riječ o našoj skrbi za njihovu djecu mi smo s njima spremni ostvariti punu suradnju.

U NOVIM UVJETIMA JOŠ DJELOTVORNIIJA

U ukupnosti lokalnih zbivanja, posebno u vrijeme napete, zapravo po Dugo Selo opasne situacije, potkraj prošle godine, svoj pozitivan doprinos ukupnim zbivanjima u Dugom Selu dao je svojim djelovanjem i Općinski štab civilne zaštite. Možda je i »Kronika« činila malu nepravdu toj organizaciji ne bilježivši njihove aktivnosti. Zbog svega toga zamolili smo za razgovor mr. Ivana Šturma, zapovjednika i Vjekoslava Jelenića, načelnika Štaba civilne zaštite Dugo Selo.

Prema njihovoj ocjeni dugoselska organizacija Civilne zaštite je tijekom prošle godine ispunila sve svoje zadaće. Nastala ratna opasnost u Hrvatskoj, pa i u našoj lokalnoj sredini, bitno je odredila djelovanje civilne zaštite i u Dugom Selu. U pogledu ustroja jedinica također su načinjene znatnije promjene. Promjene bijahu slijedeće: smanjen je ukupan broj osoba u civilnoj zaštiti, i to tako da su brisani oni stariji i onemogućeni, od kojih se objektivno ne može očekivati efikasno djelovanje, a uključivani mladi. U pojedine specijalizirane jedinice uključeni su pojedinci s određenim vrstama znanja, tako da je podignuta i profesionalna razina naših jedinica. Nastojala se također uspostaviti takva organizacija da jedinice CZ budu rasprostranjene na cijelom području općine. Organizacija je tako ustrojena da pored Općinskog štaba CZ postoje i štabovi u MZ i pojedinim poduzećima. Zanimljivo je istaknuti da se mahom radi o novim ljudima, koji su uključeni u vođenje aktivnosti, a koji do sada nisu bili u to uključeni. S uključivanjem novih ljudi stvara se potreba i njihovog osposobljavanja za određene zadatke. U tom smislu Općinski štab CZ čini napore za njihovo osposobljavanje.

Na temelju procjenjene opasnosti i mogućeg borbenog djelovanja dugoselske kasarne, sada već bivše JNA, Općinski štab organizirao je i premještao 450 građana, nastanjenih odmah pored kasarne. Bila je to veća i složenija akcija koja je uspješno organizirana, i koja je očitovala postojanje djelotvornog ustrojstva civilne zaštite u našoj općini.

U vrijeme opasnosti od poplava posebno nazočne bijahu i jedinice dugoselske civilne zaštite. Po prirodi svojih zadataka Civilna zaštita trajno surađuje, a prema potrebama ta se suradnja posebno intenzivira, sa Općinskom organizacijom Crvenog križa i Centrom socijalne skrbi i drugim organizacijama. Posljednji primjer takve suradnje je popis prognanika na cijelom području općine, koju su obavili pripadnici CZ u suradnji s Centrom socijalne skrbi. Civilna zaštita je u vrijeme zračnih opasnosti brinula o skloništim, prethodno

Prigodni skup obilježavanja Svjetskog dana Civilne zaštite

Ivan Šurm, zapovjednik Štaba CZ

Vjekoslav Jelenić, načelnik Štaba CZ

neke i čistila i pripremala za boravak ljudi.

Uspostavom hrvatske državnosti nastaju i nužne promjene u pogledu ustrojstva i načina djelovanja civilne zaštite. Općenito uzevši civilnu zaštitu poznaju sve suvremene države. U tom smislu postoji i Međunarodna organizacija Civilne zaštite (ICDO), kao specijalizirana humanitarna organizacija pri Ujedinjenim narodima, sa sjedištem u Ženevi. A 1. ožujka se obilježava kao svjetski dan Civilne zaštite.

Hrvatska je već pokrenula postupak za pristupanje toj organizaciji. Općenito uzevši civil-

Zahvale

OPĆINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠTITE povodom obilježavanja 1. ožujka Dana civilne zaštite donio je odluku o izricanju javne zahvale za materijalnu pomoć pri kupnji i montaži sredstava za uzbunjivanje (električne sirene) građana Dugog Sela.

Zahvala se izriče slijedećim poduzećima: »INI-NAFTAPLIN« – Radilište pridonijavalo Dugo Selo; »AGROKOKI« Zagreb, sektor »ISTOK« farma Božjakovina i Prečec; IGM »ŠLJUNČARA« Trstenik; »DUKOM« – Komunalno poduzeće Dugo Selo; »MIPEL« Poduzeće za proizvodnju, preradu i promet mlinarskih i pekarskih proizvoda Dugo Selo; »BOŽJAKOVINA« Poduzeće za proizvodnju i promet poljoprivrednih proizvoda Božjakovina te Mjesnoj zajednici Dugo Selo.

Istim povodom javna zahvala izriče se i čelnim osobama navedenih poduzeća i mjesne zajednice: Mirku Bonjaju, Anti Paviću, Selimu Mustiću, Ivici Konjeviću, Martinu Samardžiji, Ani Bratko i Zvonku Talanu.

Javna zahvala se izriče Fondu za stambeno i komunalno gospodarenje općine Dugo Selo i njegovom direktoru Filipu Kalaići, te Mirjani Kostonjevac, koji su svoje poslovne i stambene prostorije bez naknade ustupili na korištenje Općinskom štabu Civilne zaštite u vrijeme prijeteće opasnosti i ugroženosti na mirnodopskom mjestu rada.

Za odgovoran odnos prema obvezama i pravovremeno poduzimanje svih neophodnih radnji na sklanjanju stanovništva u javno sklonište u Dugom Selu, javno je pohvaljena ekipa za sklanjanje mjesne zajednice Dugo Selo u sastavu: Zlatko Dživan, Romuld Rob, Đuro Radaković, Hazim Buljić, Josip Pavlović, Josip Repić, Đuro Gorenc, Andrija Grahovac i Dean Bertak.

Javna zahvala također se izriče svim ostalim građanima i pripadnicima Civilne zaštite općine Dugo Selo, koji su se u vrijeme povećane opasnosti od djelovanja agresora na područje općine uključili u sve oblike zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, te u svojim mjesnim zajednicama, poduzećima i ustanovama angažirali se na provođenju neprekidnog dežurstva, uzbunjivanja, zamračivanja, pripremi prostorija za sklanjanje, zbrinjavanja osoba izbjeglih sa ratom zahvaćenih područja, prihvata i smještaja stoke i drugih domaćih životinja sa ugroženih područja i dr.

na zaštita je ustrojstvo u okviru jedne države, i to isključivo sa humanitarnom zadaćom: zaštite i spašavanja civilnog pučanstva u slučaju prirodnih i ekoloških katastrofa – u miru, a u ratu zaštita i spašavanje civilnog pučanstva od ratnih razaranja. U te zadaće je uključeno cijeli niz aktivnosti: uzbunjivanje, evakuacija, sklanjanje i njeno organiziranje, medicinske pomoći, borbe protiv požara, otkrivanje i označavanje opasnih zona, dekontaminacija, smještaj i opskrba pučanstva, održavanje reda i javnih službi na postradalim područjima, pokapanje mrtvih, čuvanje dobara idr.

Općenito uzevši da bi civilna zaštita mogla obavljati uspješno

svoje zadaće ona ne mora biti masovna organizacija. Ona mora, kao svugdje u svijetu, biti dobro organizirana, suvremeno opremljena i stručno osposobljena te uvijek pripravna za djelovanje. U tom smislu je u pripravi i novi Zakon o civilnoj zaštiti Republike Hrvatske, koji će definirati ustrojstvo i zadatke te organizacije. U skladu s njime biti će onda provedene promjene i na našoj općinskoj razini.

Izvjesno je također da će se time jasnije i potpunije odrediti mjesto i uloga te organizacije u cijelom državnom i društvenom sustavu.

Narav njenog djelovanja će biti određenije naznačena kao humanitarna i domoljubna.

Općinska
organizacija Crvenog
križa

Aktivisti i prognanici

Obilježje rada Općinske organizacije Crvenog križa u proteklih mjesec dana su aktivnosti koje se provode permanentno, ali osobito treba naglasiti činjenicu da je veliki broj privremenih stanovnika naše općine prihvatio metode rada OOCK Dugo Selo aktivno se pridružujući domaćim aktivistima.

Iz obilja događanja u OOCK izdvojimo najznačajnije:

- Služba traženja i dalje je u funkciji nesmanjenim intenzitetom. Iako se prebjazi postepeno vraćaju svojim domovima, pristižu novi, pa i ovim putem pozivamo sve novopristigle prebjegze koji se još nisu prijavili u evidenciju OOCK, da to što prije učine.

- Akcije dobrovoljnog davanja krvi provode se prema utvrđenom godišnjem kalendaru akcija za ovu godinu, pa je tako 10. ožujka sprovedena treća ovogodišnja akcija na našem području. Od 160 planiranih, u tim je davanjima prikupljeno 104 doze krvi, a zacrtano je da u 1992. godini općina Dugo Selo sudjeluje sa ukupno 610 doza (usporedbe radi u prošloj je godini prikupljeno ukupno 446 doza), pa i ovim putem apeliramo na pučanstvo da se što masovnije uključi u akcije DDK. Prva naredna akcija sprovodi se 23. travnja, a potrebno je prikupiti 100 bočica krvi. Naglasimo da je uz civilne davaoce na jednoj od posljednjih akcija svoju krv poklonio i 51 pripadnik Hrvatske vojske, a posebno zahvaljujemo Divni Čurčinac, Veri Kelić, Branki Štefec, Jasni Kelić, Zivanu Čurčinac i Miri Vujić – osobama koje su privremeno na našem području, a nesebično su darovale svoju krv.

- Nakon zastoja u radu izazvanog ratnim nedaćama, ponovo je nastavio sa radom dugoselski Klub osoba s povišenim miškim tlakom, ovog puta u proširenom sastavu, obogaćen novim članovima – osobama prebjezima.

- Distribucija pomoći prebjezima u hrani, odjeći, obući, higijenskim potrepštinama itd. i dalje se svakodnevno provodi na uobičajnim mjestima (prostorije OOCK, prostorije NK). Ovim putem OOCK Dugo Selo zahvaljuje NK »Jedinstvo« na pomoći i razumijevanju glede ustupanja prostora za smještaj robe namijenjene prebjezima, a ujedno zahvaljujemo »INI – Naftaplin« Dugo Selo zbog pružanja pomoći u transportiranju robe.

- Spomenimo na kraju da je delegacija OOCK Dugo Selo u svojstvu gosta prisustvovala konstituirajućoj skupštini Crvenog križa grada Zagreba. Možda će nazočnost na slijedećem skupu gradske organizacije Crvenog križa za OOCK Dugo Selo biti i u svojstvu punopravnog člana?

PREDRAG MIKULČIĆ

SDP obnavlja djelovanje

Nakon višemjesečnog zastoja u radu, reaktivirano je djelovanje općinske organizacije Socijaldemokratske partije – Stranke demokratskih promjena Hrvatske. Tako je dugoselsko političko podneblje bogatije za još jednu stranku – ovog puta lijeve političke orijentacije. Dugoselski socijaldemokrati trudit će se da uz postojeće stranke još više prošire općinski pluralni prostor glede političkog opredjeljenja pučanstva.

Za članove SDP-a i simpatizere stranke, prostorije SDP-a otvorene su svakog četvrtka od 19,00 sati, a kad je već riječ o prostoru treba naglasiti da je općinska organizacija SDP-a uputila zahtjev centrali SDPH u Zagrebu da ustupi 22 m² prostora za potrebe buduće knjižnice i čitaonice.

Osim oživljavanja rada, općinski SDPH najavljuje i vlastitu izbornu konvenciju u skoroj budućnosti.

Škola više ne prokišnjava

Dugoselsku školu muče i građevinski problemi. Popravci se više ne mogu odgoditi. Valja obnoviti već i vanjsku stolariju, a i kanalizacija je problem. Zbog prokišnjava jedna učionica je bila izvan uporabe, a moglo se pokisnuti i u još pet prostorija i učionica, svlačionica i kabineta nastavnika. Postavljanjem krovne konstrukcije taj je problem riješen. No sada treba još popraviti i obnoviti zidove. No sve je to samo »krpanje«, jer za temeljitu obnovu jednostavno nema novaca.

»Tko je tko u Dugom Selu«

Život u Dugom Selu, posebno tijekom posljednjih godina, postaje sve raznovrsniji i raznolikiji. U njegovom javnom i gospodarskom životu pojavljuje se sve veći broj pojedinaca, privatnih firmi i poduzetničkih akcija. Zato se osjeća potreba za jednim malim izdavačkim pothvatom: da se pripremi i objavi jedan vodič kroz Dugo Selo. Vodič bi bio koristan za sve one koji žive i rade unutar dugoselskog područja, a mogao bi poslužiti i kao komercijalna ponuda za sve one izvan općine. Radni naziv vodiča je »Tko je tko u Dugom Selu«. Urednik i izdavač bi bilo Narodno sveučilište, s time da bi na njegovoj pripremi radila grupa suradnika. Detaljnije o »Vodiču« u narednim brojevima »Kronike«.

Nazivi dugoselskih ulica

Novi nazivi novonazvanih ulica

Ulice i njihovi nazivi sve je prije nego li nevažno pitanje. Ne pamti se, barem ne u posljednje vrijeme, da je nekoj drugoj temi dugoselskog življenja posvećena tolika pozornost, porošeno toliko riječi i toliko energije u raspravama. U toj raspravi izređase se gotovo svi: od dužnosnika općinske vlasti, preko župnika do brojnih građana, koji se u rasprave uključuje i na formalan i na neformalan način. Skupljani bijahu i potpisi, a i protupotpisi ovim potpisima.

Još se gotovo ni boja nije osušila na odlukama posljednje sjednice Skupštine općine o novim nazivima ulica već se traže izmjene tih odluka o novim nazivima. Izvršno vijeće Skupštine općine, prihvaćajući prvenstveno zahtjeve stanovnika pojedinih ulica upućuje Skupštini općine nove prijedloge o preimenovanju preimenovanih ulica.

Brundovečka se preimenuje, kako se predlaže, u ulicu Bože Huzanića. Stanovnici bivše ulice Josipa Novaka, a od prije mjesec dana Brundovečke prosvjedovali su protiv toga, napisali petičiju i sakupili 138 potpisa. Područje te ulice se vazda zvalo Brundovec, no ono je imalo pogrdan prizvuk, jer je izvedeno od »brunde«, metalnog koluta koji su nosile u njuškama župnikove svinje, koje su tu bile u svojim svinjcima. Evo to smeta žitelje bivše ulice Josipa Novaka, paće kako oni sami kažu taj ih naziv vrijeđa.

Novoimenovana Ulica ratnih žrtava da se preimenuje u ulicu Dragutina Domjanića. A Ulici Ivana Gundulića da se vrati stari naziv: Savska ulica. Nova Savska pak ulica treba se preimenovati u Rugvičku ulicu.

Ulica Braće Pavića preimenovana je u ulicu Mirka Karla Raffaya (ne Rafaja kako je to pisalo u »Kronici«). To ne prihvaća 192 stanovnika te ulice, koji petičijom traže da se ta ulica drugačije zove. Oni predlažu da to bude Zagrebačka ulica.

No o svemu tome će naredni mjesec odlučiti odbornici Skupštine općine. Nadajmo se da ćemo potom moći objaviti u našim novinama i plan dugoselskih ulica s upisanim njihovim novim nazivima.

Nije Rafaj nego Raffay

Nisam siguran da su naši općinski odbornici iskazali mudrost i promišljenost glasajući

RAFFAY MIRKO KARLO, kanonik, pisac. Rodio se 5. X. 1753. Pitomac zagreb. sjemeništa, u Beču učio filoz., a teolog. u zavodu

RAFFAY MIRKO KARLO

sv. Apolinara u Rimu, gdje postao doktor filoz. i teolog. Neko je vrijeme bio prof. na zagreb. akad., te je g. 1782. postao zagrebački kanonik i obnašao je časti arcid. čazmanskoga, kalničkoga i katedralnoga. G. 1802. postao opat de Triskay, 1806. naslov. biskup hvarski, a 1806. prepošt. i prior vranski, 1816. biskup đakovački. U Đakovu dogradio je biskup. dvor te znatnim prinosima pomagao neke crkve. Napisao je: »Prodečtvo vu prilike vpelovanja redovnikov od milosrdnosti vu općinski špital u Zagrebu...« (1804.), pak »Molitve...« (1826.) i »De dignitate sacerdotum illyrice et germanice« (1826.). Osim toga dao je stampati zemljovid dakov. biskupije i knjige nekih književnika te je tako postao mecenom književnika. Umro je 10. I. 1830. u Đakovu. — E. L. —

Raffay u bibliografiji »Znameniti i zaslužni Hrvati«

da se zapadni dio glavne dugoselske ulice nazove imenom nekadašnjeg đakovačkog biskupa Mirka Karla Raffaya. Nisam siguran da je u skupštinskoj vijećnici sjedio, osim dakako dugoselskog župnika, netko tko je ranije nosio u pamćenju to ime, a kamo li saznanje da je on rođen u Dugom Selu, točnije u Kopčevcu, kako je to na sjednici tvrdio gospodin župnik.

Valja također reći da se ime Raffaya, kao prijedlog za naziv bivše ulice Braće Pavlića nije pojavio ni na Komisiji ni na Izvršnom vijeću, već je on prošao, kao posebna bočna akcija, isključivo zahvaljujući predanom nastojanju župnika koji je za postizanje svoje nakane do kraja iskoristio svoj autoritet vjerskog službenika. Ono što sam imao prilike čuti na Skupštini, i to isključivo iz usta gospodina župnika, nije me uspjelo do kraja uvjeriti u osnovanost da se po tom đakovačkom biskupu nadjene naziv središnje dugoselske ulice. Zato sam o toj povijesnoj osobi pokušao prikupiti više saznanja. U tome mi je pomogao moj prijatelj, zaposlen kao bibliotekar u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci. Od pregledanih sedam bibliografskih djela uključujući i »Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vriedna lica u hrvatskoj povijesti o 925 - 1925« (izašle 1925. g. povodom 1000-godišnjice Hrvatskoga kraljevstva), na koje se pozvao i gospodin župnik i koje je držao u rukama na skupštinskoj sjednici, pod nadjevkom Raffay Mirko Karlo nigdje nije navedeno mjesto njegova rođenja, samo godina. Među pregledanim bibliografskim izdanjima neka su od njih bila tiskana na njemačkom jeziku. (Zatreba li spreman sam podastrijeti i popis tih bibliogra-

fskih izdanja.) Raffay nije bio nevažna i neutjecajna osoba svoga doba i sigurno bi, da je gajio i makar minimalni osjećaj za mjesto svog rođenja, to i sam rado navodio, te bi i bibliografiji imali podatke o mjestu njegova rođenja, kao što je to slučaj kod ostalih osoba u bibliografskim izdanjima. Stoga je osnovana pretpostavka da je on osobno više nego nevažnom smatrao činjenicu o mjestu svog rođenja.

Samo pak prezime Raffay ukazuje da je on vrlo slučajno rođen u Kopčevcu, a i to, ako je to istina, morao bi javnosti i dokumentirati gospodin župnik. Smatram da je naravno i prirodno da se ulicama nadjevaju nazivi, ako se radi o imenima osoba, onih koji su svojim ukupnim življenjem bili vezani uz naš kraj, i čiji je život tu ostavio trag i brazdu, koju u svijesti nosi većina žitelja koji će dnevno prolaziti tom ulicom. A Raffay taj nije — te će se s time samnom složiti sigurno i gospodin župnik.

Još nešto: nije Rafaj nego Raffay. Pokazatelj je to naše šlampavosti. Protiv takvog iskrivljenog pisanja prezimena prosvjedovao bi svatko. Nadam se da će to učiniti i sam župnik.

Malo i prosvetiteljstva: u životu je važno imati osjećaj za mjeru i sklad. Ako je već jedan dio glavne dugoselske ulice dobio naziv po istom crkvenom djelatniku zar su se toliko morale istežati činjenice da bi i drugi dio dobio naziv po istom takvom djelatniku, bez obzira što ga nitko u Dugom Selu ne nosi u svom pamćenju. Sada stoga možemo reći da su, u središnjoj dugoselskoj ulici, nazive po junacima partizanskog ratovanja zamijenili nazivi crkvenih službenika. Da li za sljedećih sto godina? Osobno nisam siguran — posebno ne za Raffaya.

Kada je riječ o poznatim i glavnim ulicama u gradovima: u Zagrebu su to Ilica, Vlaška, Maksimirska; u Dubrovniku Stradun i Pile; u Beogradu Terazije, u Parizu Latinska četvrt i Elizejske poljane — one u pravilu ne nose imena pojedinaca, no prema njima se prepoznaju i cijeli gradovi. Spomenete li i malim dacima Ilicu ili Stradun oni već u njima prepoznaju gradove. Zar ne bi bilo primjereno i lako prepoznatljivo da je Raffayeva ulica nazvana Selskom ulicom, jer je to stari naziv našeg općinskog središta, nukleusa iz kojega je izraslo mjesto urbanih osobina, koje se danas zove Dugo Selo.

Zapadni rub Zagreba je Samobor, a istočni Dugo Selo, jedan i drugi iz feudalnog doba, jer riječ selo ima porijeklo u riječi »sessia«, što je oznaka za zemlju na kojoj živi vlastelin sa svojim kmetovima. A Dugoselci su bili kmetovi Zrinskih i Draškovića sve do 1848. g., što također ukazuje na osnovanost da se ulica nazove Selska ulica.

Jedan od odbornika SO

Poštujemo povijesne činjenice

Povijesne činjenice treba ozbiljno i odgovorno, a nadasve točno i precizno koristiti. U posljednjoj »Kronici« piše da Omladinska ulica mijenja naziv u ulicu Katrine Zrinski, po kćeri

Krste Frankopana. Povijesna istina je tu nešto drugačija: Ana Katarina Zrinski nije kćerka već sestra Frane Krste Frankopana.

Marijane,

Ana Katarina Zrinski (1625 - 1673) žena Petra Zrinskoga, kćerka je Vuka Krste Frankopana, a sestra Frana Krste Frankopana, koji je na njezin nagovor prišao uroti. Ali značajnija je od podrijetla ta njezina politička aktivnost, te njena ljubav kao književnice za hrvatski jezik i pismenost. Za Dugo Selo posebno što je neko vrijeme živjela na svome imanju u Božjakovini, a to potvrđuje njeno pismo, datirano odatle 4. srpnja 1647. godine. Park je dobio ime po Draškovićima. Svi Draškovići nisu ušli u hrvatsku povijest. Za Dugo Selo povijesnički su značajni grof Ivan Nepomuk Drašković (1805 - 1856) iz Božjakovine, svećenik, graditelj 1847. prve pučke škole u Brckovljanima i utemeljitelj zaklade od 5000 forinti za humane i kulturne svrhe. Uza nj još samo kontesa Margarita Balogh, rođena Drašković, Dugoselka, koja je više od deset godina darivala o Božiću, prosječno dvadesetoro, siromašne školske djece odjećom i obućom, s njima kitila bor, častila ih kolačima, te s djecom i uzvanicama pjevala božićne pjesme i tako unosila radost u dječje duše i mnoge seoske domove. Prema tome bila je vrlo plemenita žena, humana, amaterska slikarica, ljubiteljica umjetnosti i konjičkog sporta, kojim se aktivno bavila u mladim danima. Pronađite u dugoselskim matičnim knjigama kada je rođena, bit će između 1875. i 1880. godine. A postoje li ulice s njihovim imenima? Da netko živi u nazivu ulice, parka ili trga presudna je njegova djelatnost u mjestu na društveno-političkom, gospodarskom ili kulturno-prosvjetnom polju. Neosporna je Margaritina u mjestu, a Ivana Nepomuka u mjestu i u Hrvatskoj njihova vremena.

A imam još jednu molbu. Pitao sam to i bivše rukovodioce dugoselske općine, kad su me, mislim, pred osam ili deset godina počeli zapitkivati o prošlosti. Oni su se oglušili. A evo te prošlosti. Važno je to za Dugo Selo na kulturnom planu. Župniku Josipu Zoriću, kao književniku, postavila su i otkrila Braća hrvatskoga Zmaja 2. 9. 1929. spomen-ploču na staroj zgradi farafa, točno tamo gdje su danas prosećena vrata. Ploče već godinama nema. Je li razbijena ili ju je župnik, koji je obnovljao zgradu, stavio gdje u unutrašnjost, nitko mi nikada nije odgovorio. A bilo bi preporučljivo i kulturno svrhovito da taj prvi spomenik dode natrag na svoje mjesto. Prvi, ponavljam i stoga je neobično važan. Ako spomen-ploče nema, vjerojatno Zmajevci, koji su obnovljeni, imaju tekst što je na ploči bio napisan. Pa učinite i to, može i bez svečanosti, u povodu otvaranja čitaonice, jer je i to povezano s knjigom, književnošću i kulturom.

Duka Kosak

Stoti rođendan

Milka Šiletić, rođena na Josipovo 1892. g.

Najstarija Dugoselčanka, MILKA ŠILETIĆ, rođena je u Ivanjoj Reki na Josipovo, 19. ožujka 1892. g., udana bijaše u Sopu, u kojemu i danas živi, u Savskoj ulici 24. Uoči dana njenog stotog rođendana posjetili smo je i razgovarali s njom njenim unukom Stjepanom Šiletićem i njegovom suprugom. Svojim očima smo se uvjerali da baka još uvijek, uz pomoć štapa, može samostalno hodati, pa i savladavati stepenice, da se još uvijek zanima za događaje, da samostalno jede i pije, liježe i oblači se. Kada priča onda su to uglavnom događaji iz njene mladosti. Oni su, čini se najtrajnije utisnuti u njenu svijest. Svako jutro baka popije čašicu rakije. Nakon jela voli čašicu vina, i to malo zaslađenoga. A rado jede i kolače. Kad god netko dođe i kuha se kava i baka uvijek popije svoju šalicu. Po danu često, gotovo stalno se moli i križa. Najveći

problem joj je vid, kojega je gotovo u potpunosti izgubila. No i danas je na svoj način korisna. Sve što se može raditi rukama i za što nije potreban vid Milka još uvijek radi i sama traži da nešto radi. Njezin redoviti posao je čišćenje graha, graška i skidanje zrnja kukuruza. Njezin unuk ima i stroj za skidanje zrna kukuruza no ne koristi ga jer ga baka traži da i njoj daje neki posao. Te su bakine ruke zapravo radile cijeli život. Započela je raditi kod vlasnika pilane kao 16-estogodišnja sluškinja, tijekom života prala je rublje često i u hladnoj Savi, bila glavna kuharica na nizu svadbi, voljela je plesati i posvuda odlaziti. U ono vrijeme, dakako, samo pješice. Još dana se prisjeća kako je znala spremati na svadbama, u ono vrijeme nadaleko poznate svoje gulaše.

I danas voli biti nazočna kada netko dođe i slušati razgovore. Redovito pita ima li što novoga. A kada joj netko kaže pa vi ba-

ka imate sto let. Ona obično odgovara: »Nek, nek, samo da me zdravlja i dalje služi.« Milka usprkos svojih stotinu godina još uvijek odaje osobu koja želi živjeti i kojoj to prčinja radost.

O baki Milki pisano je u »Kronici« prije pola godine, kao o najstarijem stanovniku općine. Tamo je bilo više riječi o njenom životnom putu. Te to sada ne ponavljamo.

No pitali smo njenog unuka Stjepana koji bi mogli biti razlozi takve bakine dugovječnosti. Rekao nam je da baka nikada nije bila debela, da je bila marljiva i uvijek je puno radila, s nama i drugima nikada se nije svadala, oduvijek je voljela život, rado je plesala, odlazila u Zagreb i drugdje. Nije to bio život lagodan i sa puno sjenjaka i odmaranja. »A i nama je danas, ovako stara, još uvijek veselje i radost.« Kazao nam je njen unuk Stjepan.

ZAŠTO KASARNA NIJE OSVOJENA?

Po jednim sve ono što je bilo u dugoselskoj kasarni trebalo se uz malo muke naći u rukama Hrvatske vojske, a po drugima to bi bilo kobno za Dugo Selo, a i za Zagreb.

Jugovojaska je iselila iz Dugog Sela 23. prosinca 1991. g. Gotovo mjesec dana trajalo je njeno odlazanje. Iz nje je izvezeno više stotina raznih transportnih jedinica (tegljača, transportera i vojne tehnike). Mnoge, koji su to promatrali, zaboljelo je srce od toga koliko je toga izvezeno, a sve bi to trebalo i našoj vojsci. I više od toga: neophodno joj je. Da se u našim rukama našao samo dio te tehnike neka hrvatska sela sigurno ne bi bila razorena, a mnoge obitelji ne bi tada ostale bez svojih očeva.

Javnost je putem medija više znala o zagrebačkoj kasarni »Maršal Tito«. No po količini borbene i druge tehnike te opreme dugoselska kasarna je »Maršalku« višestruko nadmašivala.

Još uvijek, iako vrijeme promiče, u Dugom Selu se mogu čuti iskazi žaljenja što je propuštena prilika da ta ogromna količina borbene tehnike dopadnu u ruke HV. Ne radi se čak samo o žaljenju nego i o optužbama na račun općinskog Kriznog štaba, koji nije imao hrabrosti ostvariti akciju, s obzirom na uvjerljivu prednost naše strane.

Promatra li se kasarna sama za sebe te tvrdnje su u potpunosti osnovane. Ne uzmemo li u razmatranje ukupnu vojnu situaciju u tom trenutku, što znači da smo pristupili široj raščlambi, uvaživši sve činjenice tog trenutka, tada ti prigovori gube na svojoj uvjerljivosti i osnovanosti.

Lako osvojiva kasarna

Istina je da je u kasarni ostalo manje od 150 vojnika i starješina, opterećenih strahom za vlastite živote i neizvjesnošću glede budućnosti, uz nikakvu vojničku disciplinu i opće rasulo u kasarni. Kasarna je sa tri strane bila u okruženju. Prednost naše strane bila je što su naši položaji bili raspršeni na višim kotama. Istodobno suprotna strana bijaše jasno locirana i gotovo nepokretna meta. Još dodatna nepovoljnost za njih bijaše skladišta streljiva, čija bi ih eksplozija u potpunosti uništila.

Gotovo svi oni koji su tada bili u kasarni imali su u sebi osjećaj gubitništva, posebno u mogućem sukobu. Njihov jedini izlaz, kako su to i oni sami svakodnevno papagajski ponavljali, bio je da političari načine sporazum, da oni sami mirno mogu otići. Govorili su u gotovo svakodnevnom, i danjim i noćnim kontaktima s predstavnicima dugoselskog Kriznog štaba, da su spremni otići i s tehnikom i bez nje — već prema tome kako se političari dogovore. No i ta njihova nada zapadala je povremeno u krize: kasarnu su ne samo napustili mnogi vojnici nego i više glavnokomandujućih (jedan je otišao u svoj Ivanić Grad, drugi u Varaždin, treći je ostao u Vojnoj bolnici u Zagrebu, četvrti se sa godišnjeg nije zbog blokade mogao vratiti u kasarnu), a na njihova mjesta preko noći su unaprijedeni ljudi iz druge lige, neki i sumljive prošlosti. Posebno valja uočiti da su oficiri jugovojске i sami počeli gubiti vjeru u svoju nadređenu komandu.

Sve te činjenice govore da bi kasarna mogla postati uistinu laki plijen našim snagama. U jednom trenutku situacija je u tom smislu bila na oštrici noža. Komandujućem u kasarni, a prema dogovoru s njime, »izmišljena« je i data putovnica, kako bi on mogao otputovati, s time da bi ga naše snage prevezle u željenom smjeru. Naši iz Kriznog štaba razgovaraju u kasarni u pola sata iza ponoći. No zbog okolnosti da stanovništvo iz susjedstva kasarne nije evakuirano, odgoda se zahtijevanje ultimativne predaje za slijedeću večer. No taj dan nastupa ponovo jedno od primirja. Dolazi i do drugačijeg raspodjele u kasarni te od toga ne bijaše ništa.

Protokom vremena vojni kadar u kasarni je sve više osjećao da mu prijeti dvostruka opasnost: jedna od Dugog Sela i njegovih jedinica a druga i od komande JNA, koja ih je za svoje strateške ciljeve bila spremna jednostavno žrtvovati. Zbog toga i neke važne zapovijesti koje su stizale u kasarnu nisu provedene.

JNA ugrožavala vlastite jedinice

Iz izvora koji žele ostati anonimni, a radi se o sada već bivšim oficirima te kasarne, saznali smo i za nepoštivanja naredbi. Za vrijeme napete situacije u Zagrebačkoj zračnoj luci, kada je uhićen i gospodin Kikaš, kasarna je dobila naredbu da izlazi sa što je moguće više tehnike i probija se. Predviđeno kretanje bilo je: južni izlaz iz kasarne, preko polja u pravcu Narta pa prema Plesu. Po primitku zapovijedi sastali su se oficiri i

razmotrili tu zapovijed. Među njima je došlo do spora. Neki su bili za bezpogovorno slušanje narednja, a drugi protiv, obrazlažući to činjenicom da zbog kanala, čak i kada na njih ne bi bilo pucao, oni ne bi mogli stići do Narta, jer bi prije negdje zaglavili. Već tada se u glavama pojedinih oficira pojavila sumnja da nije bio cilj zapovijedi njihov dolazak na Pleso već izazivanje sukoba, koji bi potom mogao pravdati i borbena djelovanja zrakoplova nad Zagrebom. Naredba nije poslušana i zbog toga nije nikome pala dlaka s glave.

U dva navrata nisu poslušane zapovijesti da se pale tenkovi i spremne za proboj. Bojeći se za svoje živote ti oficiri nisu poslušali zapovijesti, smatrajući da bi se time samo još više povećavala napetost i izazivalo okruženje kasarne za napad na nju. Napadom na kasarnu njihova komanda bi dobila opravdanje za veće zrakoplovne akcije ne samo nad Dugim Selom, nego i nad Zagrebom. U takvom napadu na Dugo Selo i Zagreb, kako su to i sami oficiri bili procjenjivali, njihova JNA ne bi štedjela ni njihove živote, jer bi upravo njihovim životima nastojala pravdati svoje akcije i razaranja. Sličan model provokacija s paljenjem tenkova bio je primjenjen i u Bjelovaru, i to s poznatim posljedicama. Kao posebnu potkrepu svojih sumnji oficiri, dođuše ne svi, već samo oni umniji, vidjeli su i u traženju nadređene komande da se na krovove njihovih objekata nacrtaju za zrakoplove vidljivi bijeli križevi. U to vrijeme, kako je to pronicljivo shvatio i Vrhovni stožer Hrvatske vojske, JNA je bila u grčevitom traženju povoda za napad na Zagreb.

Bilo je to, općenito uzevši, u Dugom Selu stanje napetog isčekivanja, koje je tražilo mudro i trezveno promišljanje, uz sagledavanje cijelog niza složenih okolnosti i činjenica. Stalnim kontaktima općinskog Kriznog štaba sa komandom kasarne, koji su bili gotovo svakodnevni, usprkos blokade i okruženja kasarne, želio se ishoditi miran rasplet u kojemu ni jedan život ne bi bio ugašen, i pri kojemu ne bi došlo do razaranja Dugog Sela. Tu je politiku započeo Krizni štab, predvođen Zvonimirom Teklićem, a s njime posebno angažirani u tim razgovorima bili su i Borislav Zorić, Marijan Sola i Stjepan Benčak. Od 1. studenoga Krizni štab dobiva u tim razgovorima samo ulogu poslušnika, jer sve to prelazi u ru-

Iz dugoselske kasarne izašla je nepregledna kolona razne borbene tehnike

ke Glavnog stožera HV, odnosno Ministarstva obrane. Valja također reći da su pomno radene raščlambi, kako Kriznog štaba tako i Stožera, kao i njihova gledanja i ocjene, bili čak i u detaljima istovjetni, te da je ta suradnja bila više nego li dobra. Tako je bilo sve do početka pregovora o odlasku JNA, kada općinski Krizni štab prestaje biti uključen u te aktivnosti, pa nije bio upućen ni u dogovorenu dinamiku odlazanja i seljenja iz te kasarne.

Istina je da možemo žaliti za tolikom vojnom tehnikom i opremom odvezenom iz Dugog Sela, no ostaje nam zadovoljstvo zbog činjenice da nitko u Dugom Selu nije izgubio život, usprkos puno naoružanja u rukama ljudi i usprkos ne male nervoze i napetosti u to vrijeme. Istodobno iz Dugog Sela otišla je vojska i njeni oficiri, koji su pri svom odlasku ostavljali dojam rastrojenih, podbuhlih i polupijanih gubitnika.

Izlazak specijalnih borbenih vozila

Jedan od posljednjih jugovojnika

Odlazak oklopno-mehaniziranog transporta

Snaga dugoselske kasarne

Kada je riječ o vojnoj tehnici i opremi dugoselska kasarna je prednjačila u sklopu šire zagrebačke regije. Zagrebačka »Maršalka« bila je doduše komandno mjesto dugoselske kasarne, ali znatno siromašnija i borbenom tehnikom i vojnom opremom.

U Dugom Selu na površini od čak 76 hektara bila je vojna tehnika i oprema za dva mehanizirana i dva oklopno-mehanizirana bataljuna.

U sklopu tih jedinica bilo je točno 82 tenka T55 i točno 78 oklopnih transportera s naoružanjem, plus kamioni za transport. Pored toga bila je tu tehnika jednog SHAD-a 120 milimetara, što znači samohodni artiljerijski divizion sa 60 komada te vrste naoružanja. Zatim divizion LSARDPVO 57/2 sa više desetaka te vrste naoružanja sličnog tenku, no sa dvije cijevi promjera 57 milimetara za gađanje aviona. Tu su bila pohranjena i inženjerska sredstva za jedan bataljun. Također za jedan bataljun bilo je tu sredstava vojne policije. Osim toga za sve te jedinice bila je tu i kompletna pozadinska oprema: od radionica, rezervnih dijelova do kuhinja.

Da bi sva ta tehnika bila u funkciji, za njeno opsluživanje potrebno bi bilo više od dvije tisuće vojnika.

Tu bijaše i znatna količina streljiva, koja premašuje količinu koja je dospjela u ruke Hrvatskoj vojsci u Prečecu, zatim velika količina nafte.

Da je JNA dopustila, kao što je to učinila u Prečecu, da na miran način »bogatstvo« dugoselske kasarne dopadne u ruke Hrvatskoj vojsci, to bi sigurno značilo ili da je JNA u Hrvatskoj već izgubila rat, ili pak da se pomirila s time da će biti

porazena. Čak i da se pomirila s činjenicom o svom porazu sigurno bi učinila sve da onemogući da tolika tehnika, a radilo se o količini s kojom cijela Hrvatska vojska, vjerojatno u tom trenutku, jedva da je raspolagala, ne dospje u naše ruke, znajući da bi to bilo upotrebjeno za njeno uništavanje. Tragedija te vojske u Dugom Selu bijaše i ta što je otpremala tehniku, koju je sama, prije toga, znatnije ili uništila ili oštetila, računajući na drugačiji ishod događanja.

S obzirom na problem Hrvatske vojske da nije imala ni neophodno potrebnu količinu streljiva u jednom trenutku, u studenome, Glavni stožer je odlučio da se hitno ne pitajući za cijenu osvoji jedina »bogata kasarna«. Ozbiljno razmatrana dilema je bila: Delnice ili Dugo Selo.

Odlučilo se za Delnice. Presudna bijahu tu dva razloga. Prvi: u Delnicama, za razliku od Dugog Sela, streljivo i eksploziv bili su uskladišteni pod zemljom, te je bila manja mogućnost njegova uništenja iz zraka. Drugi: u slučaju odmazde Jugovojске za učinjeno odmazdom za dugoselsku kasarnu bio bi sigurno napadnut i Zagreb. Bilo je dosta istine u tvrdnji jednog našeg sugrađanina, koji je sudjelovao u okruženju dugoselske kasarne, da mi nju čuvamo kao kap vode na dlanu, jer je sami ne napadamo i ne osvajamo, a povrh svega prijećimo našima da na nju makar i malo pripućaju. Čuvanjem te kasarne se u tom trenutku čuvao Zagreb.

U mogućem napadu na Zagreb avioni ne bi mogli tako loše gađati da svaka »krmača« ne bi pobila nekoliko desetaka civila. Njihovo rušenje nad Zagrebom i njihov pad u neko od naselja ne bi mogao proći tragičnih posljedica i žrtava, čiji broj bi mogao biti i znatan.

Neodgovornim paljenjem gotovo uništen život Mrtvice, malog i vrijednog rezervata prirode u Rugvici

NASILJE NAD PRIRODNIH BOGATSTVOM

Inicijativa građana za čistije Dugo Selo

Zelinska prednjači

Gradani Dugog Sela iz Zelinske ulice samoinicijativno su organizirali uređenje i čišćenje svoje ulice i Zelinskog potoka, koji je postao otpadni kanal za sve vrste željeznog i drugog otpada i svojevrsno ruglo inače ugodnog prirodnog okoliša sa puno zelenila i vješto obradenih vrtova, gdje se rijetko ili nikada koristi umjetno gnojivo i drugi kemijski preparati. Kao što su nedavno, uz pomoć Mjesne zajednice i samodoprinosna asfaltirali ulicu i zamijenili dotrajale električne stupove i instalacije, tako su ove godine uz podršku svih žitelja od oko dvadesetak gospodarskih domova prionuli na novu akciju. Formirali su Ekološku grupu na čelu sa dr. ekologije Tomislavom Kapetančićem u kojoj su najaktivniji članovi očuvanja okoliša pod geslom »djeluj lokalno, misli globalno«: Marijan Požgaj, Marijana Okmec, Željko Borovac, Marijan Okmec, Ivo Požgaj i drugi. Ova akcija čišćenja, uređenja prostora, sadnje voćaka trajat će sve do početka travnja.

U toku akcije čišćenja glomaznog otpada iz potoka kontaktirali smo sa ljudima koji su kompetentni za takve poslove, između ostalog s inspektoricom Šteficom Zagorec, koja nam je obećala pomoći u toj našoj akciji, koja bi se trebala proširiti, tako smo sugerirali, na cijelu općinu Dugo Selo tokom travnja i glavni je problem za nas, a biti će i za druge, stalno mjesto za smještaj glomaznog otpada i nespaljivog materijala, koji sada ne postoji, kaže Marijan Požgaj, naš sugrađan zaposlen u HTV u Zagrebu. Međutim, nama je obećano da će do završetka naše lokalne akcije čišćenja pronaći takovu lokaciju. Dobili smo i pohvalu da smo se prvi toga sjetili i time »probili led«, da se takva zaštita okoliša sprovede na cijelom području našeg mjesta. Zatim tražili smo opetovano već nekoliko puta, ranije u suradnji s bivšim tajnikom Mjesne zajednice, način otpremanja otpada. Problemi uređenja Dugog Sela u širem smislu ostaje, jer MZ sada ne funkcionira, a to je jedino mjesto preko kojeg smo sve naše ranije akcije radili i ostvarili. Dobili smo podršku, izjavio je M. Požgaj i od g. Kalajice iz Stambeno-komunalnog fonda koji nam je obećao kamion za odvoz tog otpada, ali na žalost na još nedefiniranu lokaciju, za krupni otpad za cijelo Dugo Selo. Obećao nam je da će od 1. travnja i to biti riješeno i mi sve odgovorne u Općinskim službama držimo za riječ...

Sa direktorom DUKOM-a priprema se i organizirana akcija odvoza kućnog smeća jedan puta tjedno kao i u ostalim asfaltiranim dijelovima Dugog Sela. Do sada, usprkos obećanja, ovaj način sakupljanja smeća nije funkcionirao pa su stanovnici Zelinske ulice pretežno spaljivali sav sagorivi otpad ali su neki po inerciji sav glomazni otpad »pohranjivali« u potok koji se pretvorio u nečisti kanal, kojeg su za takve potrebe koristili i pojedinci iz drugih obližnjih ulica.

U Rugvici, na području zvanom Mrtvica, 2. ožujka 1992. g. paleći smeće po vjetrovitom vremenu, nepoznata osoba zapalila je cijelo područje Mrtvice. Srećom u neposrednoj blizini nema kuća tako da nije bilo veće opasnosti od požara. Ali u Mrtvici je izgorjelo sve živo što nije moglo ili uspjelo pobjeći pred naletom vatrene stihije. A u njoj je bujao život i to od mikroskopskih veličina do ptica močvarica, raznih životinja i divljači. Rugvička mrtvica je inače rukavac kojim je – po pričanju starijih Rugvičana – pred koju stotinu godina tekla rijeka Sava. Ulaz Save u taj rukavac bio je u Savskom Nartu, na mjestu gdje sada živi obitelj Petričić. Tu je po usmenoj predaji bila i crkva i mjesno groblje koji su kasnije premješteni na sadašnju lokaciju u Nart – Jalševcu. Loveći patke na tom dijelu Save nailazili smo na ostatke lijesova koji su se nekad radili iz hrastovine. Mijenjajući tok po svojoj volji Sava je krenula drugim smjerom – više južnije tako da je gornji tok rukavca kao i izlaz u Savu postepeno zamuljen nanosima same rijeke dok je donji, koji je bio dublji, ostao kao mrtav rukavac u narodu zvan »mrtvica«. Izlaz ovog rukavca u Savu bio je nasuprot sadašnjeg Zadrugnog doma, na čijem ušću je bila kućica obitelji Marin pa se i danas za kuću obitelji Hrzić govori da je na Marinovom.

Mrtvica je spaljena, a s njom i život u njoj

Godine 1924. nabujala Sava probila je tadašnji nasip u visini gornje Rugvice praveći »predoru« i poplavila čitavo područje do željezničke stanice Dugo Selo. Stoga je 1926–27. g. to područje osigurano sadašnjim nasipom »kopicom«.

Mrtvica je za sve vrijeme bila ne baš »mrtva« voda, jer je imala prитоке i brojne kanale, a oticala je kanalom duž crnečke linije u potok Crnec. Tako je voda bila uvijek čista, duboka i do 2 metra. U njoj je prije gradnje Autoputa u pravom smislu riječi bujao i cvao život od brojnih komaraca, žaba, raznih vrsta riba, zmija, ptica močvarica: patki, liski, vodenkokošica, šljuka, a za sušnih godina kad bi gotovo presušila u najnižem dijelu vrvjela je od svih vrsta roda i čaplji: od kraljevske čapljice, žličarke do buka, neoblegada koji bi po cio dan podalje od obale zabačene glave gledao u nebo po čemu je i dobio ime »buk neoblegled«. Tu je bila prava gozba ribama, žabama i drugim stanovnicima mrtvice. Ribolovci Rugvice i okolnih mjesta nisu baš dobronamjerno gledali na ovu gozbu roda i čaplji, jer njihovo je vrijeme lova bila noć (dajući nisu smjeli zbog milicije). Noću bi mrtvica oživjela od »basanja«. Basati znači loviti u plićaku valjkastim košem bez dna kojim bi ribolovac basao: naprijed, lijevo, desno. Cim bi se u basacu našla kakva veća riba u po-

kušaju bijega, udarala bi od strane basaca dajući time znak da je ulovljena i za čas bi završila vještim hvatom ribolovca u platnenoj torbi prebačenoj preko ramena.

Ribe su lovili i sportski ribolovci – udicom, dok za žabe kojih je bilo u izobilju nije bilo naročito interesa. Na mrtvici su se lovili i bizamski štakori, cijenjeni zbog krzna, a za vrijeme lovne sezone i pataka je uvijek bilo. U lovačkom žaru stradao bi ponekad i koji domaći patak, šaren poput divljeg pa i pokoja guska, koja bi se šljukala kroz šaš nastojeći pobjeći pred lovačkim psom.

Za silu moglo se u mrtvici i osvjestiti za vrijeme ljetnih žega, naročito za vrijeme višeg vodostaja. Obližnjoj djeci mrtvica je bila »jezero Ontario«, jer je u modi bio komandant Mark, Blek, Zalosna Sova i Flok. Tako smo mi žitelji Rugvice živjeli sa svojom mrtvicom, praštajući joj za bezbrojne ubode komaraca. Inspektori biologije, koji bi dolazili u rugvičku školu uvijek bi upućivali nastavnike biologije da djecu vode na praktičnu nastavu, na mrtvicu.

Onda je došla gradnja Autoputa. »Stručnjaci« su izračunali da će na potezu Autoputa oko Rugvice biti iskop zemlje dovoljan za zatrpavanje

mrtvice. Laici su pak tvrdili da bi za potpun »navoz« mrtvice trebala sva zemlja od Zagreba do Kutine, što se i obistinilo. Mrtvica je ostala unakažena, niti je prava mrtvica niti površina za obradu.

Ipak i u tako postojećoj mrtvici bujao je svojevrsan život, doduše ne tako bujan kao prije. Zahvaljujući lovačkom društvu »Patka« Sop-Hrušćica, kojem po katastrofi pripada, mrtvica je nelovno područje tako da s obzirom na svoju površinu obiluje s fazanima kojima služi kao stanište i za gnijezđenje, divljim patkama i šljukama, nade se i zečeva, a nije izostala ni teta lija sa svojom jazbinom u strmini kanala. Pogodne vremenske prilike uvjetovale su puni tok osnovnog prirodnog zakona – produženje vrste: pravljenje gnijezda pernate divljači, dok su zečevi već dale prva legla. Upravo je mrtvica bila oaza za spomenutu divljač, kojoj je vatra, uzrokovana nesmotrenošću i nebrigoj, uništila i ono malo prirodnih staništa kojih zahvaljujući projektu Crnec – polje na ovom dijelu Posavine gotovo da i nema.

Tužno je bilo ovih dana promatrati zgariste: fazani bi tu i tamo ušli u vatrom uništeno raslinje začudeno gledajući lijevo, desno, patki su čitave dane i noći dizali dreku, a zečevi iz

prikrajka promatrali zgariste kao da se svi zajedno pitaju:

– zašto je to učinjeno, kome su smetala toliko nam potrebna staništa? Zar i mi nemamo pravo na život, opstanak, rast i razvoj?

Zar i mi nismo zajedno s tobom, nesmotreni i bezobzirni čovječe, dio prirode? Zar si toliko moćan, ohol ili zaljubljen sam u sebe da možeš bez nas? Ova pitanja postavljamo tebi, čovječe, i tvojoj savjesti!

Možda je malo i prekasno, jer su paljevine suhog raslinja u punom toku; pale se strane kanala, zapuštene livade, veće i manje parcele u privatnom, društvenom i državnom vlasništvu. Bilo je čak i intervencije DVD pa se s punim pravom postavlja pitanje jesmo li masovni piromani ili smo toliko bezobzirni da zapuštenost rješavamo paležom, uništavajući mladunčad životinja i divljači, nanošeci time golemu štetu i poljoprivredi i lovstvu da bi istovremeno općinski oci koji nemaju niti se trude da steknu bar malo sluha za probleme lovstva, ponašajući se bahato i bezobzirno, udarali »valorizirane stope« za korištenje lovšta bez stvarnih, izvornih podataka, bez pravnog lijeka, bez prava žalbe. No, i divljač i lovci će i ova teška vremena najvjerovatnije preživjeti.

Dr. Ivan Horvatić

Pčelari raspravili svoje i pčelinje teškoće

Porez i za pčele

Nakon višegodišnje upornosti u nastojanju da se unaprijedi uzgoj pčela na dugoselskom području, pčelari organizirani u Društvo »Maslačak« ponovo su se okupili na godišnjoj skupštini 8. ožujka 1992. godine. Dvadesetak članova ovog Društva, uglavnom s našeg područja ali i iz Zagreba, pa čak i iz Pitomače, organizirano nastoje pomoći višestruko korisnim pčelama da opstanu u prirodno narušenoj ravnoteži, no ostali nezaobilazni čimbenici u pružanju te pomoći uglavnom se oglašuju na pozive za suradnju sa žaljenjem su konstatirali ljubitelji pčelarstva. Niti jedan predstavnik iz poduzeća poljoprivrednih djelatnosti nije se odazvao pozivu na ovaj skup. Isti ti, međutim, pružaju gostoprimstvo pčelari- ma s drugih područja, koji neorganizirano i nekontrolirano dovode svoje pčele na njihove usjeve, a koje im istovremeno vrše opravljanje, te time posredno povećavaju prinose. Takvi dolasci pridonose širenju zaraznih bolesti i nametnika kod pčela, te je kao prvo potrebno organizirati njihove dolaske, a potom često kontrolirati zdravstveno stanje tih pčela, što naravno podrazumijeva tijesnu suradnju svih tih čimbenika koji se vrte u ovom krugu. Pčelarsko društvo konstatiralo je ovom prilikom suradnju s poljoprivrednim kombinatom »Božjakovina«, koja se odvija zahvaljujući dipl. ing. Jasni Vidović. U raspravi o ovoj temi sudjelovali su i gosti na skupštini – predstavnici Pčelarskog društva »Matica« iz Zeline i predstavnik veterinarske inspekcije pri Općinskoj upravi – dipl. vet. Ivan Jambrečec.

Najžešću raspravu, razumljivo, izazvala je odluka o oporezivanju pčelarstva, kako kažu članovi Društva, jedinstvena u Hrvatskoj. Njima je odluka Skupštine općine da se za uzgoj pčela godišnje plaća ne mali iznos nejasna i neselektivna. U njihovom društvu nema profesionalnih uzgajivača, oni su amateri – ljubitelji pčela i prirode, koji prema svojim mogućnostima brinu samo o manjem broju pčelinjih društava. Druge općine nisu donijele slične odluke, a naša tom prilikom nije konzultirala ovo Društvo. Odgovorni su tom prilikom očito zanemarili, ili im je nepoznata višestruka korist pčele za poljoprivrednu proizvodnju i održavanje ravnoteže u prirodi, kao i njezina nezamjenjiva uloga u stvaranju ljekovitih proizvoda. U svemu tome pčela je neophodna, a da bi opstala u ovim uvjetima zagadivanja prirode, masovnom i nekontroliranom korištenju zaštitnih sredstava, širenju zaraznih bolesti neophodan je čovjek-pčelar koji prije svega voli taj posao, te ne žali ni truda ni sredstava u zaštitu i liječenje pčela. Samo pod takvim uvjetom i uz pomoć čovjeka pčela obavlja svoju korisnu funkciju u prirodi, te stvara vrijedne proizvode sa svim njihovim ljekovitim komponentama. Nije, naime, jednako ubirati plodine u šumi i uzgajati pčele, nije isto brinuti se o nekoliko pčelinjih društava ili o većem broju njih, što je razumljivo svima, osim, izgleda onima koji su donijeli odluku o linearnom oporezivanju pčelarstva ne uzimajući u obzir raznolikost. Raspravljajući o tome, članovi Društva ilustrirali

Pčelari na okupu

su svoja mišljenja primjerom zapadnih zemalja, na koje se često pozivamo, ali se rijetko kad ugledamo u njih. Razvijene zemlje ulažu u poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane, te potiču pčelarstvo. Pčele su dobrodošle na njihove usjeve u vrijeme cvatnje radi opravljanja, čime nedvojbeno povećavaju prinose. Korist se tamo plaća, tako vlasnik pčela prema odgovarajućem proračunu dobije postotak za svoj doprinos u povećanju prinosa. Sasvim je obrnuta situacija kod nas, pa se postavlja pitanje tko radi pametnije? U svakom slučaju, bolja suradnja onih koji odlučuju o nekoj

njima nepoznatoj djelatnosti i onih koji se njome bave, unaprijed bi otklonila nesporazume.

Ratne se nevolje nisu mogle zaobići ni u ovoj raspravi, jer je rat pored toliko žrtava i materijalne štete, uništio oko 60% pčelinjeg fonda u Hrvatskoj. Za obnovu će trebati dosta vremena i truda. Sami članovi Društva sudjelovali su u humanitarnim akcijama i dali doprinos u pomoći stradalima. Poslali su 15 kg meda u Osječku bolnicu, a ZNG u Trsteniku dostavili su 38 kg meda, koji je potom upućen onima kojima je bio najpotrebniji.

Pčelari su uz Statut usvojili i Pravilnik o radu društva, izabrali su novi upravni odbor, a za predsjednika ponovo su izabrali osnivača ovog društva IVANA SRDINIĆA.

U novu pčelarsku sezonu kreću nadajući se lijepom vremenu, dobroj ispaši pčela, većoj suradnji sa spomenutim subjektima i većem razumijevanju za svoju korisnu djelatnost, kojom se bave amaterski, te s pozivom svima zainteresiranima da se uključe u rad ovog korisnog društva, da svoju ljubav prema prirodi i korisnim pčelama ostarvaju na zadovoljstvo i osobno korist.

Nada Kozić

Lepa moja Posavina

Zijdi vun. . .

Kaj šutiš? Kaj se stiščeš?
Kaj te mrti sram?
Kak da se bojiš van zijti.
Ne boj se!

Sunce tak toplo greje.
S krova golubek guče,
S grane ptiček popeva,
Kravica na polju muče.

Viš;
Se je tak tiho i mirno
Protuletje nam diši!

Dojdi i ti,
Cvetek moj!
Zijdi vun
i lepo diši!

Ivančica Brenčić, VII. a

Šarene mačkare

«Kak su te
mačkare lepe» —
veli mama
malome Pepi.

No Pepa za to
ne mari
i mamin plan
pokvari.

Mama je splanirala
se tak lepe
da bi nagodila
malome Pepi.

Ali Pepa,
vražiček jeden,
HTV u Za-
bečano da
ulne akcije
kaciju. Do-
se prvi to-
*, da se ta-
de na cije-
sta. Zatim,
š nekoliko
všim tajni-
čin otpre-
uređenja
ostaje, jer
to je jedi-
o sve naše
rili. Dobili
Požgaj i od
munalnog
kamion za
lost na još
krupni ot-
bećao ham
iti riješeno
nskim slu-

i će je Posavec,
bil tu Indijanec,
F te lude dane
Sekaj mu na pamet pane.

R. Kovačić, VI a

Posavski kraj

Posavske sunce zemlu greje,
a male dete se v kolevki smeje.
Težaki delaju na velikem polu,
dekle i dečki plešeju v kolu.

Japa tera vole na pole,
stare se bakice v cerkvi mole.
Taki su denes maškare došle,
i čez moje dvorišće su prošle.

Moje bake su im kolača dale,
i v torbu im dele jajca male.
Moje je sele najlepše na svetu,
bile u vinogradu ili v kletu.

OLIVA ŠTURLIĆ, VIIc

Zagreb

Ima jeden grad,
srcau mojem drag.
Steli su ga vrušit sad,
al' je on čvrst i jak.
Lepe je v nemu živjet
mlade dekle gledet.

Mi ga ne bome dali
da nam nešti žnjim gospodari.
Sakog vruga nek nosi reka Sava,
same da ne dira mojega Zagreb
grada.

Ivica Štaba, VIII b,

Posavska popevka

Lepe je moje sele
v proletju, v leti,
v zimi kad idu snegi.
Al' najlepše je v jeseni
kad vinogradi dozrelju,
kad se jabuke zacrenlju,
kad ruške požutju.
Onda se skupiju
stari, dobri prijateli
i najlepše popevke popevaju.
I dok se popevka ori,
v tihoj jesenskoj noći,
mrti kome od prijatela starih
suza u oku se najde
jer zna,
da druge lete neče više dojt.
Volim te, sele moje,
v jeseni, v proletju,
v snegu, v cvetju.
Al' najlepše srcu je mome,
popevka v jeseni kasnoj,
ta domača posavska reč,
v mojoj duši davne zasadeana,
a tam bu zanavek i ostala.

Ivana Jug, VIII b,

Vetar

Odněkud je brzo dojuril,
Čez žutu kukurizu mam projuril,
Lati je žmehke zatresel,
Suho listje svukud raznesel.

Pa je zišel van
Pak sim, pak tam.
Ni sam ni znal kam,
Pak se na kup sena obrušil
I kapu mu zrušil.

Ondak bogec ni znal kam bi krenul
Pak je v vinograd skrenul.
Veliki črni grozdi mam su se skrili,
Al su valiki listi preslabi bili.

Sekam se zaletel i zavlekel
Sekaj je zrušil i odnesel.
Ondak je divljak na mene naletel,
Škrlak mi predrti zel i nekam odletel.

Kad je cele sele pomutil,
K šumi se uputil.
Šum je brze prestal
I vetar je nestal.

PETAR SUTLIĆ, VIII. b

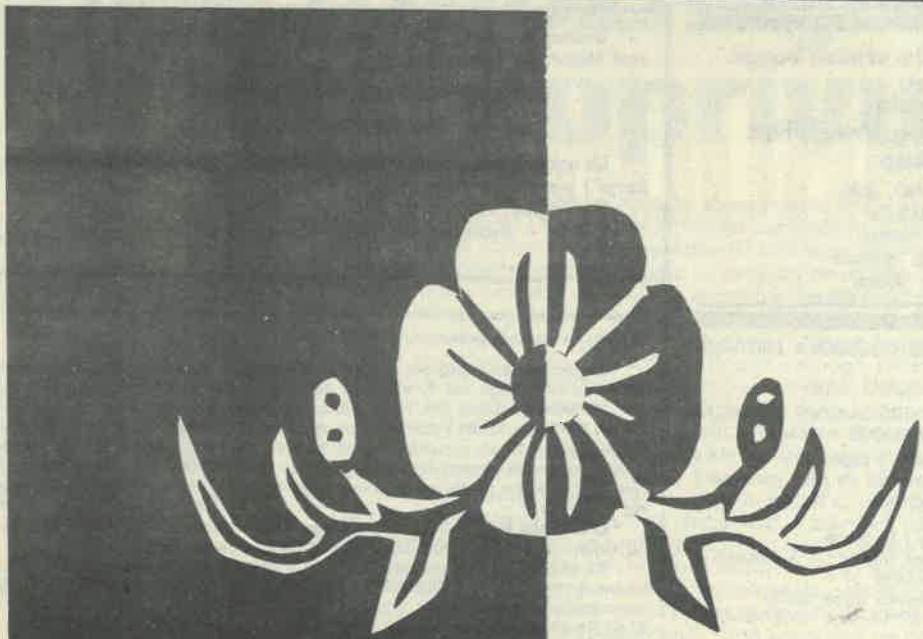
Moj kraj

Kak je lep posavski kraj,
kak je lepe vu njem čuti: kaj.
Pod hrastem, kraj ceste,
moj domek stoji.

Kad idem vu školu,
on maše mi.
Kraj nega teče reka Sava,
negdar je ko more bila plava.
Vu rane jutre, gda zora rudi,
mene moj cucek zbudi.

A unda ja,
kak puž polake,
krenem vu školu,
jutre sake.
I saki dan,
vse je kak raj
i se je to moj
rodni kraj.

Marija Jug, VIIIb,

Silvija Sahor, VIIIb

Tina Markić, VIa

Moje mamice

Kad ti bu žmeke
ili žalosna buš,
če ti ništi drugi pomogel ne bu,
ja ti bum.

Znam i ja
da se negda zbilam nemre,
da v životu svi nekakve jade
prejdeju,
al' se ti niš ne boj
jadi ti niš ne moreju.

A srce je tvoje velike, velike
i vuj mega stane sega:
i boli i muke
i noći teške i duge.

Al' pak si v ževleju
i čuda dobrega imela,
pak sem, i sama
delič tega osetila.

Na kraju ti bum još neke povedala
kej mrti nesi znala;
da bi za tvoje dobre srce
ja život dala.

Sanja Genzić, VIII. — b

Moja domovina

Moja je domovina Slavonija,
čista ravnica, plodna zemlja crnica.
Kuče ušorene i rijeka Bosut
na kojoj su ribolovci nekad lovili ribe.
Sad to više nije tako,
žitna su polja izgazili tenkovi,
svuda su rupe od granata.
Ali uredit ćemo, mi Slavonci,
našu Slavoniju, biti će
još ljepša nego što je bila.

Zlatko Czéllik, V c iz
vinkovačke OŠ A. G. Matoš

Tebi z druge strane

Zakaj trsaš mime sne
Črna vila sramotnice?
Grmiš danju, grmiš noću

sram ti skriva črno lice.
Zakaj rušiš zemlu moju,
topli domek, moje lude?
Soko zlo kaj delaš drugem
nek na tvoju dušu bu!
Ja bum tebi oprostil,
mrti se bum i zabil,
al' znaj, ti črna vilo
zlo te nebu usrećilo!

Tomislav Šafran, VIII a

Put istine i pravde

Vsaki ima svega andela
teri čuje nad svim.
Vsaki ima svoju zvezdu
tera svetli nad njim.
Vsaki ima svoju sudbinu
tera ga prati.
Ali, si imame jeden mesec
teri nam svetli put,
si imame jene sunce
teri nas greje.
I si imame jenog Boga
teri nam pokazuje
put istine i pravde.

Silvija Sahor, VIIIb

Šaljiva pesma

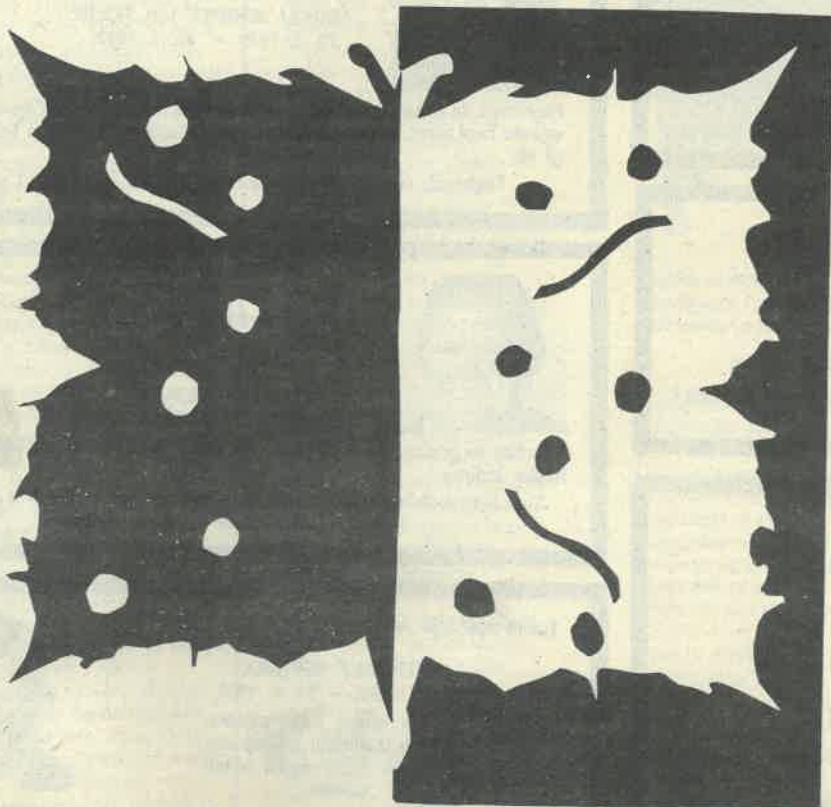
Povedal vam bum
kaj sem denes čul.
Baš sem bil jel
kad je sused suseda klel.
Razmet nisem mogel
kaj se zapravo zbiva,
jer je držal flašu piva,
a drugi je vu ruki rogje imel.
Mater su si kleli,
kaj je pajček travu pojel.
Pak su se smirili i seli
i dogovorili da pajčeka
budu skupa pojele.
Vu sebi sem se smejal,
baš bi mi jen komad prijaj.

Predrag Ašonja, VIII a

Moja domovina

Lepa si draga,
mala i slatka
kak pčelin med
kej v košnici je.
Saki te bu branil
ki zna kakva jesi
i najmenše dete
čija domovina jesi.
I sad te mi branimo
i nikom te ne damo.
Lepa naša domovino draga!

Kristina Antolak, VII b

Suzana Bujdo, VIIIa

OGLASI-OBAVIJEŠTI-SJEĆANJA

Postanite vrstan vozač

Auto škola Narodnog sveučilišta Dugo Selo

očekuje Vaš opis
Tel. 750-419
Povoljna cijena.
Plaćanje u ratama.
Kvalitetna obuka

ŠPORTSKI KLUB GOLUBOVA LISTONOŠA

»LISTONOŠA« DUGO SELO
sa sponzorom »TRGOMONT« LONJICA
vl. BLAŽETIĆ BRANKO

Trgovina na veliko i malo:
- komplet materijala za plin, vodovod i centralno grijanje
- plinske peći
- cijevi šavne i bešavne
- plinski bojleri Valiant - kupaoški i centralno grijanje
Obratite se u svako doba dana:
Lonjica 369 ili telefoni: 043/751-081; 043/758-591

Cijenjeni građani!
Ukoliko gradite - gradite brže i jeftinije
betonskim blokovima (kvadrirama)
Dugo Selo - Kopčevac,
Kopčevačka 29a
Tel. 041/254-913 i 751-711
Organiziramo i prijevoz!

ŠKODU »FAVORIT« IV/91. garažiranu, nevoženu (1350 km), prodajem povoljno. ŠPI-LJAR, Lukarišće 37

IGM »Šljunčara«
Trstenik, Dugo Selo
raspisuje

NATJEČAJ

za davanje u najam

- poslovni prostor > 19 m² na lokaciji Bobinčeva 70 (dvorišni objekt)
Prednost pri zakupu imaju tih djelatnosti. Sve detaljnije obavijesti mogu se dobiti svakog dana osim subote i nedjelje od 7,00 - 15,00 sati na tel. 750-722 i 750-516.

TUŽNO SJEĆANJE

na našeg voljenog

BOŽIDARA VELIČANA
19. 3. 1991. - 19. 3. 1992.

Prošla je tužna godina otkako si nas iznenada i zauvijek napustio.

S tugom u srcu i mislima na tebe.

Obitelj Sahor

TUŽNO SJEĆANJE

na dragog i nikad prežaljenog
oca, supruga, svekra, tasta i djeda

TOMU KAŠNARA

31. 3. 1982. - 31. 3. 1992.

Hvala svima koji Te se sjećaju i posjećuju Tvoj tihi dom.

Tvoji najmiliji:

supruga Marica, sinovi Vinko, Stjepan, Tomo, kćerka Genoveva, snaha Dragica, Štefica, Bariča, zet Slavko, te unuci Lidija, Ljiljana, Sandra, Željko, Mladen, Zdravko i Tomislav

U povodu smrti našeg dragog supruga, oca, djeda i pradjeda

STJEPANA JURECA

16. 2. 1992. - 16. 3. 1992.

zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i znancima koji su mu odar okitili cvijećem ili nam na bilo koji drugi način izrazili sućut.

Posebno zahvaljujemo dr. Horvatiću i dr. Vladiću I., kao i djelatnicima Fonda zdravstvenog osiguranja - Ispostava Dugo Selo. S tugom u srcu njegovi: supruga i djeca

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenog i dobrog supruga i oca

BOŽIDARA VELIČANA
19. 3. 1991. - 19. 3. 1992.

Sve što osta od TEBE to je ljubav naša i misao na TEBE, a ta misao često misli, da ona nije sve i da Ti zacijelo živiš još negdje iza nje.

S ljubavlju i tugom: supruga Štefica, kći Renata i sin Krunoslav

Svakog utorka i petka, počevši od 3. travnja 1992. g. od 20 do 21 sat u dvorani Narodnog sveučilišta

za žene i djevojke

REKREATIVNI PLES

Uz ugodno provedeno vrijeme korist je to Vašem zdravlju, dobrom raspoloženju i pomoć za vitku liniju.

Voditeljica: Mirjana Novački.

Cijena - mjesečno: 600 HRD. Informacije u Narodnom sveučilištu, br. tel. 750-419.

POZIV za rezrez poreza

Za podnošenje prijave za rezrez akontacije poreza iz ukupnog prihoda građana za razdoblje od 1. siječnja 1992. godine do 31. ožujka 1992. godine.

Na temelju člana 109. i 110. Zakona o neposrednim porezima (Narodne novine br. 19/90. . . 73/91.) pozivaju se građani s prebivalištem na području općine Dugo Selo, koji su u razdoblju od 1. siječnja 1992. godine do 31. ožujka 1992. godine ostvarili ukupni čisti prihod preko 89.127.-HRD, da najkasnije do 15. travnja 1992. godine podnesu prijave za rezrez akontacije poreza iz ukupnog prihoda građana.

Obveznici koji se opozovu prema ostvarenoj dobiti i vlasnici poduzeća nisu dužni podnašati tromjesečne odnosno polugodišnje prijave.

Za nepodnošenje porezne prijave u zakonskom roku propisana je novčana kazna u rasponu od 4.000.-HRD - 40.000.-HRD. (član 187. st. 1. toč. 1. Zakona o neposrednim porezima).

KLASA: 410-18/92-01/01.

URBROJ: 2119-03-04/3-92-1

UPRAVA DRUŠTVENIH PRIHODA
OPĆINE DUGO SELO

OPĆINSKI ODBOR

DUGO SELO

Obavještavamo svoje članove, simpatizere i sve zainteresirane građane da ured HDZ-a radi: ponedjeljkom od 17,30 - 19,30; utorkom od 16 - 18 te četvrtkom 17,30 - 19 sati.

Molimo članove HDZ da navrate radi informacija, reguliranja članarine i podizanja članskih iskaznica.

HDZ - Općinski odbor Dugo Selo

Fotografije za dokumente

- COLOR
- GARANCIJA KVALITETE
- OVLAŠTENI FOTOGRAF Polaroida

foto **VERICA**

41270 DUGO SELO - B. BOBINEC 9

Tužno sjećanje
na voljenog supruga, oca, tasta i djeda

ANDRIJU KUBAT

2. 4. 1991. - 2. 4. 1992.

Jedna godina je prošla od kada Te zla sudbina otrgla od Tvog mladog života. Zaustavljen kad si najviše trebao živjeti. Pitamo se zašto baš Ti?

Ponosni što smo te imali, neutješni što te više nemamo.

U boli i tuzi zauvijek s Tobom: supruga, djeca i unučice

IN MEMORIAM

ALBINA ERJAVEC

21. 3. 1991. - 21. 3. 1992.

Prošla je tužna godina otkada si otišla iz našeg doma. U našem sjećanju živjet ćeš trajno i nezaboravno.

Obitelji: Erjavec i Misović

Tužno sjećanje
na voljenog supruga, tatu i djedu

STJEPANA SKOBLJANEC

31. 3. 1991. - 31. 3. 1992.

Tvoj dragi lik bit će vječno u našim srcima.

Tugujući Tvoji: supruga Ivkica, sin Marijan, snaha Đurđica i unuke Jasmina i Marina, te tugujuća rodbina.

Tužno sjećanje
na našeg dragog i nikad zaboravljenog supruga, oca i djedu

DRAGUTINA HABEČA

29. 3. 1990. - 29. 3. 1992.

Sjećanje na Tvoj dragi i plemeniti lik nikada neće napustiti naš dom. Počivao u miru Božjem.

Tvoji najdraži: supruga Marija, djeca Zlatica, Dragica i Branko, unuci Snježana, Ana, Krešo, Hrvoje, Mario i Iva

VJENČANI I UMRILI

IZVJEŠTAJ o upisu u knjigu vjenčanih i umrlih u razdoblju od 24. 2. 1992. do 23. 3. 1992.

VJENČANI:

1. Šukan Dubravko, tokar i Ana Bakarić, studentica, vj. 29. 02. 1992.
2. Robić Jadranko, ing. geotehnike i Keles Jadranka, ing. građevine, vj. 29. 02. 1992.
3. Miletić Edmond, tajnik SO Dugo Selo, i Vukadin Zdravka, tajnica IV-a SO Dugo Selo vj. 29. 02. 1992.
4. Perić Darko, glodač i Ahmetović Sanja, nezaposlena, vj. 29. 2. 1992.
5. Horvat Dragutin, poljoprivrednik i Bosnić Firdesa, nezaposlena, vj. 29. 02. 1992.

UMRLI:

1. Novačić Stjepan, umro 15. 02. 1992., star 55 god.
2. Blažurec Jaga, umrla 19. 02. 1992., stara 61 god.
3. Đuranec Stjepan, umro 22. 02. 1992., star 72 god.
4. Novak Katarina, umrla 19. 02. 1992., stara 86 god.
5. Rustambeg Katarina, umrla 23. 02. 1992., stara 70 god.
6. Kolarić Stjepan, umro 27. 02. 1992., star 79 god.
7. Sever Mato, umro 28. 02. 1992., star 89 god.
8. Koledić Mirko, umro 02. 03. 1992., star 58 god.
9. Lobreč Danica, umrla 25. 02. 1992., stara 56 god.
10. Car Stjepan umro 26. 02. 1992., star 72 god.
11. Gašćić Marijan, umro 23. 02. 1992., star 79 god.
12. Tušek Stjepan, umro 08. 03. 1992., star 63 god.
13. Kerl Kata, umrla 14. 03. 1992., stara 79 god.
14. Plavić Mara, umrla 15. 03. 1992., stara 71 god.
15. Dokušec Franjo, umro 13. 03. 1992., star 72 god.
16. Pokas Dragutin, umro 11. 03. 1992., star 69 god.
17. Novak Mara, umrla 05. 03. 1992., stara 81 god.
18. Funtek Josip, umro 18. 03. 1992., star 82 god.

MATIČNI URED

MAHAČ
Poduzeće za proizvodnju, trgovinu i turizam d.o.o. Dugo Selo

AGROPROIZVODNJA • AGROTRGOVINA • AGROTURIZAM

SADA JE VRIJEME ZA NABAVU MATERIJALA ZA REPRODUKCIJU: SJEMENJA, GNOJIVA, ZAŠTITNIH SREDSTAVA!

Obratite se s povjerenjem stručnjacima poduzeća »MAHAČ«.

Dobit ćete stručna mišljenja i nabaviti po povoljnim cijenama repromaterijal za vašu poljoprivrednu proizvodnju.

POZIVAMO VAS I OČEKUJEMO VAŠ POSJET NAŠOJ »AGROTRGOVINI« u Dugom Selu, Domitrova 10, tel. 751-172.

Dajemo i predračune za Vaše poljoprivredne kredite. Predlažemo našim sugrađanima da sebi i svojoj obitelji ostvare još jednu radost življenja: berite plodove sa vlastitih stabala. Mi vam pomazemo u tome: nudimo velik i raznovrstan izbor voćnih sadnica. Dajemo i sve upute za njihovu sadnju.

IGM »ŠLJUNČARA«

Trstenik, Dugo Selo
objavljuje

NATJEČAJ

za prikupljanje pismenih ponuda o prodaji osnovnih sredstava

1. Osobno vozilo »RENAULT-4«, 1986. god. (neispravan)

2. Teretno motorno vozilo »FAP-13 sk. 1977. god. (neispravan)

Vozila se mogu razgledati svakog dana osim nedjelje u pogonu »Šljunčara« u Trsteniku od 7-15 sati (informacije na tel. 750-722 i 750-811).

Ponude se prikupljaju u roku osam dana od objave ovog natječaja u zapečaćenim omotnicama, a dostavljaju se na adresu IGM »ŠLJUNČARA«, Bobinčeva 70, Dugo Selo.

Sjećanje na
MARDJU JAMBREK rod. **HOLEK**
29. 3. 1979. - 29. 3. 1992.

Navršava se trinaest bolnih i tužnih godina od najtužnijeg trenutka kada se ugasio Tvoj život, a nama je ostala vječna tuga i sjećanje na Tebe i Tvoj dragi lik.

Tugujući: suprug, sin, kćerka, sestra, šogor, majka i svekar

Tužno sjećanje
na našu voljenu baku

MARDJU SKOBLJANEC
3. 3. 1991. - 3. 3. 1992.

Navršila se godina dana od kako Vas nema među nama, ali Vaš lik ostaje u našim srcima.

Tugujuća rodbina: snaha Ivkica, unuk Marijan, unuka Đurđica i praukuke Jasmina i Marina, te tugujuća rodbina

Tužno sjećanje na dragog supruga

STJEPANA BERTAKA

21. 3. 1990. - 21. 3. 1992.

Bol je velika, tuga golema, jedino u mojem najljepšem sjećanju uvijek ćemo ostati zajedno.

S ljubavlju i tugom supruga Jagica

Upoznajmo koprivu

Kao što je krumpir prehranio stanovništvo Poljske i Rusije u godinama ratova i gladi tako je ostalo zabilježeno, a malo je poznato, da su stanovnici Europe obnovili kult koprive u nedostatku povrća. U prvom svjetskom ratu u mnogim zemljama na našem kontinentu u oskudici koristili su koprivno brašno kao dodatak u izradi kekisa, vegetabilnih kobasica, pašteta i sličnih prehrambenih proizvoda. Teško vrtu gdje koprive nema – kaže jedna narodna izreka izmišljena prije zvanične ekologije i mnogo prije moderne farmakologije. Već tisućama godina žari čovjeka i daje mu prve proljetne listove za hranu. Oduvijek je bila divlja, otporna na sve vremenske nedaće, mraz, sušu, vodu, agresivna kao korov, zbog toga i omražena – posebno za one koji ne poznaju njena prehrambena i medicinska svojstva.

Kopriva (drugi nazivi velika i mala kopriva, obična kopriva, dvodomna kopriva, žara, žarnica, žegavica) je oduvijek stalni pratilac čovjeka. Ponegdje se ona uvriježila i u razne običaje i postala pratilac svakodnevnog života. Kod mnogih naroda koprivi se pridaje značaj zaštitnog, preventivnog djelovanja. »Neće grom u koprive.« Koprive su mnogi narodi u proljeće, u određeni praznički dan, obavezno dodavali hrani i jeli. Toga dana ona se pojavljuje i na tržnicama velikih gradova kako bi je kupili oni koji je ne mogu ubrati. U Švedskoj se na taj svečani trenutak mogu kupiti i konzerve sa već pripremljenom koprivom za jelo. U nekim našim krajevima mediteranskog podneblja ostavljao se na Badnjak komadić koprive, da se s njime zajedno u ožujku, na prvi dan proljeća, pojedju i prve mlade koprive. Iako svježa ona jako i neugodno žari. Prokuhanne koprive, naročito sočni mladi vrhovi, vršni izdanci sa nekoliko listova predstavljaju izvrsno i zdravo povrće, koje su cijevali još stari Egipćani, Grci, Rimljani i drugi stari narodi. Često se ističe da je kopriva najkorisnije, najpristupačnije i najzdravije povrće. To nije bez razloga, jer u svježoj koprivi ima oko 5,5 posto bjelancevina, 7 ugljenih hidrata, malo masti, dosta mineralnih soli, naročito kalcija, fosfora, željeza i drugih za zdravlje važnih sastojaka. Ona je posebno bogata vitaminom C, bogatija nego većina uzgajano povrća u našim vrtovima. Uz to ona se tretira i prirodnim polivitaminskim koncentratom, sadrži i ostale vitamine i druge biološki aktivne sastojke, pa je zdravstveno opravdano vjerovanje kako ona blagotvorno djeluje na čovječji organizam.

Mladi sočni izdanci biljke koprive, ubrani od kraja veljače do svibnja spremaju se kao špinat, mogu se pržiti na ulju i dodavati juhama, pitama i drugim jelima. Kao svestrani lijek, vjeruje se da kopriva djeluje povoljno kod anemije, bolesti probavnih organa, reumatizma, ateroskleroze, bubrežnih bolesti, migrene i drugih. Posebno se ljekovitim smatra sok od mlade koprive. Rašireno staro vjerovanje o blagotvornom utjecaju koprive na čovječji organizam znanstveno je, dakle, opravdano. Ima i antibakterijsko djelovanje, zbog toga se meso i riba uvijeni u koprivni list mogu neko vrijeme održati svježim i bez hlađenja.

Dr. TOMISLAV KAPETANIĆ

Desetljeće sa žarom

Zbog zdravlja naša sugrađanka Ivanka BOROVIĆ (56) već deset godina jedan je od najvećih potrošača i sakupljača koprive, koja joj služi u prehrani, i to ne zbog pomodarstva i vegetarijanskog pogleda na život, nego iz čisto praktičnih razloga: kopriva i razna jela od ove divlje biljke koriste joj da lakše izađe na kraj sa svojim neugodnim zdravstvenim problemom – dijabetesom.

Ivanka Borovic

Na njenom stolu uvijek se susreću posude sa mladim koprivama od kojih priprema raznovrsna jela, gotovo cjelokupni jelovnik od juhe, salate, složenijih jela, kolača pa se ovom hranom služe i ostali ukućani, inače »zdravi kao dren, a od kopriva još zdraviji«, kaže gospođa Borovic, koja je prije godinu dana otišla u mirovinu. Tokom cijele godine ona prikuplja koprivu, suši je i sprema u papirnate ili jutene vreće i čuva za zimsko korištenje, od korijenja osušene biljke u kombinaciji sa drugim biljem priprema čajeva a sušenu koprivu za raznovrsna jela.

»Danas se kopriva teško može zaobići kao ljekovita biljka pogotovo kod šećerasta iako mi liječnici nikada nisu davali ništa drugo osim lijekova«, tvrdi Ivanka Borovic. Ona ima određene terapijske odlike, zbog kojih se često susreće kao sastojak u raznim preparatima za van-

sku i unutrašnju upotrebu. Nalazimo je u raznim čajnim smjesama, koje su namijenjene za pomoćna liječenja u lakšim slučajevima raznih oboljenja. Istaknuti suvremeni farmaceuti nisu »protjerali« koprivu, nego, dapače, preporučuju njeno korištenje i na razne načine za desetak i više bolesti. Kad u nekoj bolesti liječnici ne pomažu često se spominje kopriva: ta »dlakava i neljubezna bodljikava trava«. »Ako je pri branju obuhvatite oko podanka, neće opečiti ruke, kad se skuha vrednija je od špinata« hvali svoju travu naša sugrađanka. Još nam je rekla: »Vjerujem prirodi i volim je«. A tu istu rečenicu nedavno smo čuli i od jedne liječnice, dr Klare Sartori koja u svojoj laboratoriji u Malagori liječi biljem.

Osnovan »Klub učitelja«

Školske godine 1991/92. zbile su se velike kadrovske promjene u Osnovnoj školi Dugo Selo, zbog odlaska velikog broja nastavnog i tehničkog osoblja u mirovinu, u gardu ili na drugo radno mjesto. Na ispraćaju u mirovinu radnika škole 23. 12. 1991. godine spontano se javila želja i prijedlog da i dalje ostanemo u kontaktu sa ljudima i školama gdje smo proveli velik dio svog životnog i radnog vijeka. Prvi sastanak i dogovor o osnivanju »Kluba učiteljskih djelatni-

ka« i izabrano rukovodstvo održan je 19. ožujka 1992. godine. Dakle prišlo se realizaciji ideje da bar jednom mjesečno, prvog četvrtka u mjesecu, budemo zajedno, družimo se, razgovaramo, pomognemo sebi i drugima, koliko je to u našim mogućnostima. U ovim teškim vremenima i te kako dobro dode lijepa riječ i iskren razgovor.

»Klub učitelja«
OŠ Dugo Selo

Dugoselska kronika 11

Objekcije prije početka nadmetanja

Kuglački okršaj

Općinski savez za športsku rekreaciju ove godine organizirao je II športske susrete u kuglanju pod nazivom »Za slobodu '92«. Iako u teškim uvjetima za našu domovinu, jer je dobar dio naših sugrađana bio na ratištu, odaziv za turnir je bio zadovoljavajući. Prijavilo se šest ekipa koje su i prošle godine sudjelovale na turniru. Utakmice su bile zanimljive i odvijale su se u FAIR PLAYU tako da nije bilo pritužbi od bilo koje ekipe. Prema propozicijama za plasman za prva tri

mjesta nisu odlučivala drva za isti broj bodova već se mora odigrati majstorica. Tako će se za prvo mjesto odigrati majstorica između prošlogodišnjeg prvaka

ekipe »INE« i ekipe »ŠPORTSKO«, jer su obje bile jednako dobre na turniru. O drugim detaljima sa turnira u slijedećem broju.

TABLICA

1. INA	5	4	1	0	2063 oborena čunja	9 bodova
2. ŠPORTSKI	5	4	1	0	2029 oborena čunja	9 bodova
3. MANHATTAN	5	3	0	2	1893 oborena čunja	6 bodova
4. DUKOM	5	2	0	3	1848 oborena čunja	4 bodova
5. EXPORTDRVO	5	1	0	4	1629 oborena čunja	2 bodova
6. MIPEL	5	0	0	5	553 oborena čunja	0 bodova

Jadranko Kereković

Nogomet plavih i bijelih palica

Na dugoselskom rukometnom igralištu održana je 17. ožujka 1992. g. nogometna utakmica u kojoj su protivnici bile dvije policije: vojna i civilna, obje dugoselske. U skladu s time bio je to sudar ekipa plavih i bijelih policijskih palica. Pobjeđile su bijele sa 4:2, a plave najavile (riječima dakako) svoju pobjedu u uzvratnom susretu za tjedan dana.

Ribolovci »ulovili« ritam

I u ovo teško ratno vrijeme športske aktivnosti članova športskog ribolovnog društva »Jedinstvo« Dugo Selo ne prestaju. Radi se na izradi potrebne dokumentacije za budući športski život, izrađuju gospodarska osnova, prikuplja se dokumentacija za pretvorbu vlasništva, uređuju športske staze za natjecanja koja predstoje ove godine. Zanimanje članova za rad u društvu sve je intenzivniji, osjeća se sve veća potreba za aktivnostima. Na prvu radnu akciju 22. 3. 1992. godine, usprkos kiši, odazvalo se dvadesetak članova što proteklih godina nije bilo. Primjer je to za pohvalu. Vjerujem da je bilo bolje vrije-

me da bi odaziv premašio i broj od stotinu ribolovaca. Ne pretjerujem ako ću reći da je glavni nositelj svih aktivnosti u radu društva Upravni odbor koji u cjelini donosi složene i konkretne odluke, koje kako se vidi slijede i ostali članovi. Usprkos teškoćama u financijskom pogledu, kako mi je rekao predsjednik društva Marijan Brezovec, bit će uredene prostorije u novom društvenom domu, većim dijelom dobrovoljnim radom članova, čime su stvoreni uvjeti i za ovako dobar športski i društveni rad.

Franjo Hanž

Pjesmotvorac Marko

Među brojnim izbjeglicama koji su boravili ili još uvijek borave u Dugom Selu posebno je bio primijećen šezdesetjednogodišnji Marko Topalović, i to većma zbog svoje neposrednosti i vedre naravi, a i činjenice da piše pjesme i stihove, i to nekako kao od šale. Njegovo izbjeglištvo i materijalni gubici koje je pri tome doživio nisu u njemu uspjeli pokolebati životnu vedrinu i optimizam.

Marko je iz Komletinaca morao pobjeći još 27. rujna 1991. g. U Dugom Selu, zajedno sa suprugom Ivkom i osamdesetšestogodišnjom majkom Mandom, u vikendici je Đakovčana Pere Špoljara na Martinu, u Carskom putu. Četnici nisu ušli u njihove Komletince, no spriječeni su u toj nakani na samom rubu sela. U njihovom selu je trenutno brojna Hrvatska vojska, pa i u njihovoj kući, jer su četnici odmah u blizini.

O svom boravku u Dugom Selu Marko kaže: »Tu mi je stvarno lijepo. Lijepo i dobro sam primljen i prihvaćen. Na ništa se ne mogu požaliti. No kako dolaze topliji dani sve mi je teže biti ovdje. Sve više razmišljam o poslovima koje sam inače radio u ovo vrijeme u svom selu. Sve više me srce vuče kući. Povremeno sam i išao kući. Tamo sam zatekao veliki nered. Načinioše ga naši. Davno su pametni ljudi rekli da voda, vatra i vojska nosi sve pred sobom, pa to onda i ja tako prihvaćam i s time se mirim.«

Marko se u svom KUD-u »Filipčića« punih 28 godina bavio plesom, pjevanjem i recitiranjem. A u Đeletovcima redovito je sudjelovao na sjelu pisaca Slavonije i Baranje, recitirajući svoje brojne pjesme, pisane u pučkom epskom izrazu, opisujući u njima svoje životne prilike i neprilike.

Mnogi njegovi pisani radovi su bili i objavljivani. On je svojim stihom opisao i svoj dolazak i boravak u Dugom Selu. Evo te pjesme:

*Faljen Isus i Marija sveta
došo deda iz daleka svijeta.
Došao deda i to iz Slavonije
pa Vas moli da štogot dobije
jer siromah od gazde je postao
i u red je sad za hranu stao.
Karton žuti on je izvadilo
da od robe štogod bi dobio.
Tužan deda i on zbija šale
sve na račun velike i male
Tužan jedan sam u »Križ« došao
i Dragicu sam pronašao
Ona me je utješila prva
nije deda kuća zadnja ura,
svag će biti nek je živa glava,
pomoć stiže nama sa svih strana.
Pita mene di stanuješ deda,
— kod gazdarice koju zovu Beba.
Nije Beba nego je Marija,
u vikendicu sve nas je skupila.
Mi smo došli jedni puni tuge
petnajstero sa djecom nas bude.
Troje mali a četvero stari
preko osamdeset godina imali.
Dragici se sažalilo tada
pusti suzu iako je mlada.
Ona onda dedi davat pojde
sve mu daje što pod ruku dojde.
Svaki petnaest dana imaš pravo
a moj deda jako mi Vas žao.
Onda mi je opet savjet dala
u Karitas mene je poslala,
tamo su me lipo dočekali
i oni me tješiti su stali.
I tamo sam ja hranu dobio
i odjeće sebi nakupio.
U jedno mjesto mene su poslali*

Marko iz Komletinaca sa suprugom i majkom – privremeno na Martinu

*i novaca tamo su mi dali.
Plavušu sam jednu zamolio
da bi robe ja tamo dobio.
Ona me je saslušala tada
da je roba spakovana sada.
Dojdi deda za dva za tri dana
roba će nam bit raspakovana.
Ja sam im se lipo zahvalio
i ogriva od nji zatražio.
Za drva su potvrdu mi dali
i šumaru mene su poslali.
Prijatelja dobrog sam našao
koji mi je drva dopeljaio.
Sve Vas redom sad pozdravlja deda
suznim okom sada u vas gleda.
I Vama se zahvaljuje svima
ustanova koliko vas ima.
Bog Vam plati što ste vaka srca
al za kućom meni srce puca.*

PALJENJE RASLINJA - ZAREDALO POZARE

Proteklih dana sirena za uzbuñivanje je u Dugom Selu u nekoliko navrata uznemirila građane. Mnogi su pomislili i pobojali se: ne radi li se opet o nekoj zračnoj opasnosti. Bilo je naime vidljivo da su tragovi sjećanja na takve opasnosti još uvijek živi. No radilo se o tome da je sirena pozivala vatrogasce na gašenje požara. Zaredali su se požari nastali iz neudržnog postupka paljenja korova i raslinja. U jednom od četiri požara samo u proteklom tjednu, u toku računanja željezničkih pruga za Vinkovce i Koprivnicu izgorjelo je raslinje u dužini od 2 i širini od pola kilometra. A nije mnogo nedostajalo da požar zahvati i samo naselje. To je spriječeno akcijom dobrovoljnog vatrogasnog društva, policajaca i samih građana, koji su zajednički gasili požar. U selu Hrebincu je paljenjem raslinja jedan građanin nehotice zapalio i dobar dio susjedovog vinograda. Jav-

ljanje o tim požarima koristimo i da bismo upozorili građane na maksimalnu pozornost pri paljenju korova i raslinja. Paljenje je uistinu jednostavan način da se čovjek riješi raslinja - no to može biti i veoma opasan način, jer se, posebno u uvjetima suše, kakva je bila proteklih dana, a i vjetra, požar može veoma lako i vrlo brzo nekontrolirano širiti, pa i proizročiti znatnije materijalne štete. Građane možemo samo upozoriti da ne pale za vjetrovitog vremena i da pale ako su već primorani na to samo posječeno i na hrpu sakupljeno raslinje, te da pri tom unaprijed otklone svaku mogućnost nekontroliranog širenja požara. Kad požar bukne i započne svoje brzo širenje postaje prekasno za svaku preventivnu akciju. Prema svima onima koji budu raslinje palili na neprimjeren i opasan način biti će primijenjene, u skladu sa zakonom i općinskim odlukama, stroge kaznene mjere.

Moglo je i bez velike štete

Na površini od desetak hektara, na lokaciji Crnovčak jugozapadno od Sop-Hrušćice, dugoselska Šumarinja je uzgajala crni oraš i crni bor. No 20. ožujka 1992. g. oko 10 sati dogodio se požar. Malo je teško zamisliti da nitko nije ni pokušao gasiti taj požar, a radilo se o uistinu velikoj površini, niti je itko bilo što dojavio Policijskoj stanici ili vatrogascima. Prema iskazu dugoselske Šumarije učinjena šteta prelazi milijun HRD, jer se radilo o velikom broju izgorjelih sadnica crnog oraša, starih 3 godine i crnog bora starosti 10 godina. Valja reći, da je to bio požar kojega je bilo lako gasiti, jer se dogodio na pristupačnom terenu. Dugoselska Policijska stanica obavlja istragu o uzročniku požara. No pretpostavlja se da je uzrok bio paljenje korova, a za počiniteljem se traga. Mole se ujedno građani koji povezano s time imaju bilo kakva saznanja, da pomognu u otkrivanju počinitelja, te da svoja saznanja dojavu policiji.

U svakom slučaju začuduje tako veliko ravnodušje građana prema tom požaru, da ga nitko nije pokušao ni gasiti niti o njemu nikoga obavijestiti. Neka se to ne ponovi!

Tragedija u krivolovu

Dvojica mještana sela Okunšćak 25. ožujka 1992. g. u 16 sati, prilikom sakupljanja drva pronašli su u šumi zvanj Sudašina, u blizini naselja Rugvica dva nepoznata muška leša. Odmah potom, iste večeri na mjesto nesreće očevid i istragu obavila je brojna i stručna ekipa Policijske uprave Zagreb. Obavljenim očevidom i prikupljanjem podataka utvrđen je identitet ubijenih i način na koji se dogodila njihova smrt.

Utvrđeno je da se radi o leševima četrdesetosmogodišnjeg Franje H. i njegovog nećaka dvadesetčetvorogodišnjeg Damira K., nastanjenima u Sesvetama, u naselju Dumovec, gdje su i susjedi.

Na temelju tragova pronađenih na mjestu događaja te obavljenog vještačenja utvrđen je tijek događaja čije su posljedice opisane. Ujak i nećak su po svemu sudeći bili u krivolovu. Umjesto na obližnju čeku oni su se smjestili u grmlje, u blizini šumice, na jednom skrovitom mjestu. Najvjerojatnije zbog nepažnje, prilikom šuljanja kroz gustiš Franjo H. je opalila nabijena puška i prostrijelila njegova nećaka u glavu. To se zbililo, po svemu sudeći iz nehata, jer su se ujak i nećak, kako smo saznali, često družili. Franjo H. je vidjevši što je učinio ponovo napunio pušku i opaljenjem sebi pod bradu načinio samoubojstvo. Sam događaj po procjeni vještaka zbio se u utorak 24. ožujka 1992. g. oko 16,30 sati.

Demoliran Dom

Maloljetnička zlodjela posebno su tijekom posljednjih nekoliko desetljeća bila obilježje rubnih dijelova grada Zagreba. Sudeći i po tom obilježju Dugo Selo je danas uistinu rubni dio grada. Sve češće nailazimo na maloljetnička zlodjela. Najnovije je demoliciranje unutrašnjosti Doma bivše JNA. Dom bivše JNA, u središnjem dijelu Dugog Sela, stoji već više od tri mjeseca prazan. Čeka se odluka kome će se dodijeliti na korištenje. Dugoselska vlast je zatražila od Vlade Republike Hrvatske da on bude namijenjen korištenju svih građana u Dugom Selu. S druge pak strane sve objekte bivše JNA nasljeđuje HV. Odluka još nije donijeta. U tako prazan prostor doma u vremenu od 6.

do 10. ožujka u desetak navrata ulazila je grupa dječaka. Iza njih su u toj zgradi ostala razbijena stakla, prevrtan i oštećen namještaj, u zid bacani i razbijeni telefonski aparati, prepune prostorije i hodnici prašine iz ispražnjenih vatrogasnih aparata, bojama poprskani zidovi, razbijena oprema fotolaboratorija, rastavljen i odnešen biljarski stol. Inspektori dugoselske Policijske stanice, koji su obavljali uviđaj i pronašli počinitelje, procjenjuju da se radi o šteti od oko sto tisuća hrvatskih dinara. Četiri dječaka iz te grupe nose ime Mario, jedan je Hrvoje, Stipe i Jakov - svi u dobi od 13 do 17 godina. Dječaci svoj čin pravdaju time da su mislili da se radi o stvarima bivše JNA, koju

oni nisu nikada voljeli. Zanimljivo je svakako i to kako su roditelji te djece doživjeli saznanje o njihovom takvom ponašanju. Neki su bili neugodno iznenađeni, no neki su veoma nehajno reagirali na činjenicu da je njihovo dijete učinilo ipak nešto ružno, u stilu čuđenja zašto od toga sada policija pravi neki problem. Stoga brine činjenica neće li djeca, čiji roditelji tako nehajno reagiraju prema takvom njihovom ponašanju biti spremna na isti ili slični vandalizam.

Na zemlju će ih po svemu sudeći spustiti činjenica da će po provedenom sudskom postupku najvjerojatnije morati namiriti štetu koju su počinila njihova djeca.

Poziv na koncert

Večer Jakova Gotovca, u dvorani »Preporod«, u četvrtak 2. travnja u 19 sati.

Već najavljena scenska glazbena večer pod nazivom IN MEMORIAM JAKOVA GOTOVCA, održat će se u četvrtak 02. 04. 1992. g. u dvorani »Preporod«, s početkom u 19.00 sati. Pozivamo naše sugrađane da prisustvuju toj kulturnoj priredbi.

U programu sudjeluju: GORDANA MARIĆ-ŠIR-mezzosopran HNK, ZLATKO FOGLAR-bariton HNK, SLAVICA NOVAČKI-sopran, SERGIJE FORETIĆ-tenor, SANJA VUKIĆ-sopran, VIŠNJA BOKUN-sopran, ALOJZ GLASNOVIĆ-bariton. Folklorni ansambl HKUD PETAR ZRINJSKI Vrbovec, DJEVOJACKI ZBOR OŠ Dugo Selo, kao i poznati i uvaženi pijanist prof. SILVIJE FORETIĆ.

Program obuhvaća:

- Nastup Djevojačkog zbora OŠ Dugo Selo sa skladbama:
  - Oj more duboko
  - Evo san ti doša'
 dirigent prof. B. Božiković
- Koncertni nastup solista:
  - SANJA VUKIĆ - »Zašto smo se sreli«
  - ALOJZ GLASNOVIĆ - »Sve utaman«
  - GORDANA MARIĆ-ŠIR - »Bor«
  - ZLATKO FOGLAR - »Dvije svastike« »Na nočištu«
- Fragment I čina opere ERO S ONOGA SVIJETA - na gumnu
  - DOMA, Gordana Marić-Šir
  - ĐULA, Slavica Novački
  - MICA (ERO), Sergije Foretić
  - DJEVOJKA, Sanja Vukić
 uz djevojački zbor OŠ Dugo Selo
- Fragment II čina istoimene opere - u mlinu
  - SIMA mlinar, Zlatko Foglar
  - MICA (ERO), Sergije Foretić
  - MARKO bogati seljak, Alojz Glasnović
  - ČOBANČE, Višnja Bokun

Redatelj glazbeno-scenske večeri je SERGIJE FORETIĆ, kompletnu klavirsku pratnju obaviti će prof. SILVIJE FORETIĆ, korepetitor zbora je prof. B. BOŽIKOVIĆ, a scenograf TOMISLAV GALE.

5. Završno kolo (na derneku) izvodi Folklorni ansambl HKUD PETAR ZRINJSKI - Vrbovec. Autor koreografije: prof. Zvonimir Režić, umjetnički voditelj: Zdravko Žuklić.

Fragmenti u izvedbi, uglavnom dugoselskih amatera, koji će imati zadaću - ni malo laku, pratiti priznate operne umjetnike, biti će popraćeni tumačenjem libreta, pa se usudujemo reći da će nazočna publika doživjeti - doduše skraćenu, ali ipak prepoznatljivu opernu priču naše najpopularnije narodne opere.

Pozivamo cijelu kulturnu javnost Dugog Sela, da svojom nazočnošću dade dužno poštovanje JAKOVU GOTOVCU i svojom prisutnošću pomogne mladim i starim dugoselskim amaterima - nekima u njihovom prvom javnom nastupu, da još jednom pokažu što mogu.

Trojčeki u Oborovu

Slijedi jedna optimistična vijest iz Oborova, u kojemu se tijekom posljednjih desetljeća kontinuirano smanjuje broj stanovnika. To bi smanjenje bilo i veće da nije bilo novodoseljenika. O Oborovu se danas, isto tako govori kao o selu u kojem u reproduktivnoj dobi ima više starih dečki nego li oženjenih. Tračak optimizma za spas Oborova unosi vijest da su u Oborovu rođeni trojčeki. Ivan i Verica Lukinić, iz Tukčeve 4, povećali su 11. veljače 1992. g. svoju obitelj za tri nova člana. Majka je sretno rodila Valenta, Valentinu i Mateju. »Išli smo po curicu i dobili ih dvije te još jednog sina« - rekla nam je majka. Njihovo najstarije dijete Matej nepunih je 11 mjeseci stariji od svojih sestara.

Vijest o oborovskim trojčecima brzo se proširila. Pomoć u pečenama i dječjoj hrani dao je općinski Centar za socijalnu skrb, obećavši i daljnju pomoć. A stroj za pranje rublja Verici je kupila bolnica Vrapče, u kojoj ona i radi.

Posvuda nered i »snijeg« iz vatrogasnih aparata

Dugoselska kronika

Osnivač glasila: SKUPŠTINA OPĆINE DUGO SELO

Izdavač: NARODNO SVEUČILIŠTE DUGO SELO

VIJEĆE GLASILA: Jadranko Crnić, Tomislav Gale, Marijan Galeković, Ivica Konjević, Nada Kozić, Ivan Pandžić (predsjednik), Zvonimir Šimunović, Stipe Veljić i Borislav Zorić

REDAKCIJA: Marijan Galeković, Ivana Hrelja, Božidar Jakopović, Jadranko Kereković, Maja Končić-Crnić, Ivica Konjević, Nada Kozić, Predrag Mikulić, Ivan Pandžić, Zdenko Smolić, Velimir Sruk, Marin Sarec, Nikola Tominac i Dada Zečić.

Glavni i odgovorni urednik: Marijan Galeković

Grafički urednik: Ivan Glad

Adresa redakcije: Dugo Selo, Josipa Zorića 21a

List izlazi jednom mjesečno. Jednogodišnja pretplata za tuzemstvo 300 dinara, a za inozemstvo 1000 dinara. Pretplate se šalju na žiro račun: Narodno sveučilište Dugo Selo, broj: 30111-603-6553, Dugo Selo

Tisak: HRVATSKA TISKARA, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4. Naklada tiska 2.500 primjeraka.